

dukt.

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for Tromsø-studentane
Oktober 1977 2. årgang

Kvinnefronten har gått i spissen for prevensjonskontor for ungdommen.

Sjå side 10.

Stort intervju med Raudt Kor og Raudt Korps på midtsidene.

Målrørsla har framgang.

Sjå side 3.

ELLERS:

- ⊛ Lesarinnlegg om Eritrea og Angola
- ⊛ Bokmeldingar
- ⊛ Helge Ramstad — stipendiatsak foran løysing?

Pornobål i Tromsø

Fredag den 14. oktober hadde kvinneaktivister i Tromsø en aksjon mot porno. Ei av pornosjappene i Tromsø ble frarøva en del pornoblader som senere ble brent i et bål utenfor Paviljongen. Det samlet seg etterhvert bortimot 100 mennesker rundt bålet som var med på å rope slagord mot salg av kvinnekroppen og mot pornoindustrien. Flere av de som kom til og overvar brenninga og folk som passerte syntes dette var en bra aksjon og at det skulle ha vært fleire av samme sorten.

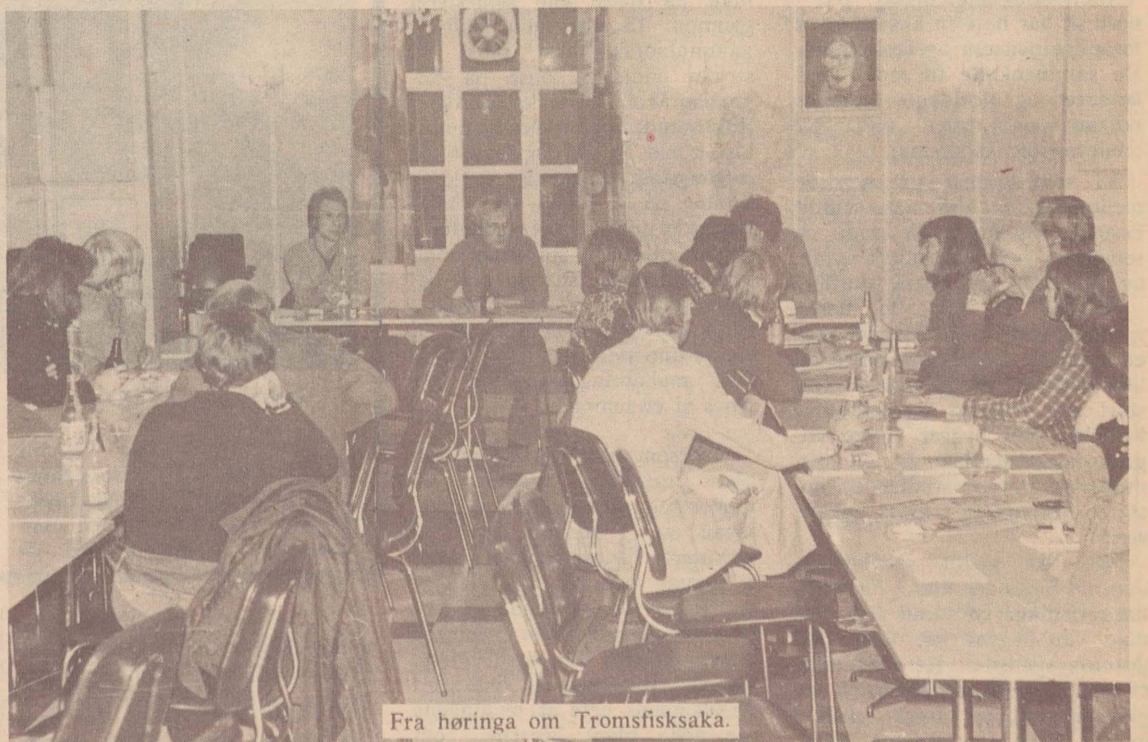
I appellen som ble holdt, ble det lovet krig mot pornoformidlarne her i Tromsø. Flere aksjoner vil bli holdt mot pornomafiaen til svineriet er borte.

Mens folk stod samlet rundt bålet, kom politiet og prøvde å gripe fatt i henn og holdt appellen. Da dette ikke lyktes, prøvde de å tilkalle oppmerksomhet via megafon uten at dette heller lyktes dem. Etter å ha fått forsterkningar til stedet, grep de fatt i ei av jentene rundt bålet og forsøkte å dra henne inn i politibilen. Igjen et mislykket forsøk.

I stedet for å gå til angrep på de som skaffer seg profitable summer på salg av kvinnekroppen, men sloss mot den. Vi synes det er fint at kvinnene sloss mot pornoindustrien sitt hån mot kvinnekroppen og salg av denne, og oppmoder flere kvinner og jenter til å gjøre det samme.

De som støtter oppsigelsene boykotta Tromsfiskhøringa

Fra høringa om Tromsfisksaka.

Til Tromsfiskhøringa som ble holdt torsdag 13/10 i Folkets Hus var bedriftsledelsen, foreningsformannen på Tromsfisk og journalist H. K. Sørensen innbudt til å sitte i panelet. Alle disse som støtter oppsigelsene på Tromsfisk uteble fra høringa. I den forbindelse vedtok de som

var tilstede enstemmig følgende uttalelse:

«Vi vil sterkt beklage at de innbudte til panelet — bedriftsledelsen, representanter fra NNN ledelsen — Harald Johannesen, Kåre Henriksen fra foreninga på Tromsfisk, journalist H.K. Sørensen, ikke ville møte fram og ta del

i en åpen debatt om oppsigelsene på Tromsfisk. Vi tar det som et uttrykk for at alle disse som på forskjellige måter har støtta de usakelige oppsigelsene, ikke kan begrunne standpunktet sitt i en offentlig diskusjon. At de ikke møter fram viser at de frykter sannheten og har noe å skjule».

STUDENTAVISA I TROMSØ

Redaksjonen:
Solbjørg Lajord, Ørjan B. Dahl
(ansvarlege), Jostein Karlsen,
Siv Kvernmo og
John M. Erlandsen.
Redaksjonen avslutta 14.10-77

Organ for studentane ved
Universitetet i Tromsø.
Adresse: c/o Studentutvalet,
Tollbuget 7 b, 9000 Tromsø.
Trykt i 1000 eks. hos
a/s Nye Troms,
Moen i Målselv.

NSU/Dg med klårt standpunkt: «Vi mener sjølsagt at det nettopp er i studentenes interesse at vi beholder eksamen og får et felles eksamensreglement.»
(Sit. frå veggavis til NSU/Dg.)

Avisredaksjonen synest det er bra at NSU/Dg. sjølv seier ifrå om kva slags side dei står på i kampen mot heile disiplinærreglementet, og kampen mot eksamensterror.

Kva er eksamen - - og kvifor er han nyttig for borgarskapet?

For det første må vi slå fast at universiteta under kapitalismen er borgarskapet sine universitet, her skal dei utdanne arbeidskraft (Billig), som dei skal nytte i produksjonen for maksimal profitt.

Eksamen er borgarskapet sin måte å kontrollere at Studentane lærer det borgarskapet har avgjort skal vere innhaldet i faga, dvs. den borgarlege ideologien og kunnskapen som vert spreidd gjennom lærebøkene.

Borgarskapet treng eksamen som ein kontroll over kva vi har lært, for å sikre at alle studentane tileignar seg ideologien deira.

Korleis reagerer studentane på eksamen?

For dei aller fleste er eksamen

ein terror, dei fleste føler presset til eksamen beinhardt. For mange er mykje av stoffet uinteressant, det er stoff som har lite med studentar eller vanlege folk sin kvardag og situasjon å gjere. Vi må lese borgarskapet sitt historiesyn, litteratur som inneheld eit reaksjonært kvinnesyn osv. Gjennom eksamenar skal det då avgjerast om vi har tileigna oss dette på ein tilfredsstillande måte for borgarskapet. Dette er eit vis for borgarskapet å undertrykkje studentane på.

Kva er årsakene til at studentane fuskar?

Av ytre tilhøve kan ein nemne:
a) lesepresset (å auke dette er ein av borgarskapet sine metodear for å få «lydige og flittige» studentar)

b) stramme tidsrammer

c) mange må ta seg jobb ved sida av studia (avdi dei får for lite lån-/nser å halde lånet nede).

d) må ha gode karakterar (lukka studium kor karakterane avgjer om du får halde fram, —

karakterane er og avgjerande om du får jobb). — Så seier NSU/Dg. at PF går inn for fusking til eksamen. **Det har PF aldri hevda.** Vi meiner at alle dei ytre tilhøva som er nemnt ovanfor er uttrykk for undertrykking av studentane på vis, og at problemet må løysast gjennom kollektiv kamp mot undertrykkinga. Fusking er ei kortsiktig, individualistisk «løy-sing», som oftast fører til straffeksjonar mot dei som fuskar (-og som NSU/Dg. meiner lyt straffast.)

Kven tener/taper på at folk som fuskar vert straffa?

Slike disiplinærtiltak som straff for fusking, stiller borgarskapet sine problem i utdanningssektoren i eit grelt lys, -at dei må ha eit slikt «ris bak speilet» for at folk skal la vere å fuske. At borgarskapet «løyser» problema sine på dette viset, syner den uforsonlege motseiinga mellom borgarskapet og den vanlege studenten. -Eit slikt reglement vil føre til kraftig forverring av tilhøva for denne

gruppe studentar. Å verte utvist i 2 år (-eller annullering av eksamen), fører til at dei aller fleste må slutte studiet, noko som fører til problem med tilbakebetalinga av lån (på låg løn). For den gruppa som kanskje har størst sosiale problem frå før, vil ei slik straff føre til at desse problema vert kraftig auka. -Disiplinærtiltak mot fusk løyser ikkje noko problem (heller ikkje borgarskapet sine!!), men fører til aukt undertrykking av studentane.

Til sist: Det at vi meiner at fusk ikkje løyser noko problem for den som fuskar, må ikkje få oss til å gå med på borgarskapet sin moraliserande peikefinger (fy! -- den som bryt loven, lyt straffast!) Men det er nettopp dette NSU/Dg. gjer, og difor fell dei ned på ei line som ikkje forsvarar studentane mot borgarskapet si undertrykking.

**KAMP MOT HEILE DISIPLINÆRREGLEMENTET!
NEI TIL EKSAMENSTERROR!**

MISNØYE PÅ NORDISK

Mellomfagsstudentene på nordisk har hatt en aksjon for å forandre pensum og faginnhold. De sammenkalte til møte med lærerne og forlangte mindre norrønt og større vekt på moderne språkspørsmål.

Vi som startet på nordisk mellomfag i høst og hadde bestemt oss for å vie enda et semesters arbeid til norsk språk og litteratur ble nokså skuffet.

Nordisk er som de fleste språkfag delt i en litteraturodel og en språkdelen som forutsettes å ta like deler av studietida. Vi var stort sett fornøyd med litteraturodelen som bygger videre på grunnfagsundervisninga og gir mulighet for teoretisk studie og en større fordykning i hvert enkelt verk.

Når det gjaldt språkdelen derimot føltes det etter å ha fulgt undervisninga en stund som om man var begynt om igjen på grunnfagspensum. Her var nok en saga på originalspråket, nok en gjennomgang av norsk språkhistorie fram til reformene i vårt århundre, 6 nye målføreprøver osv.

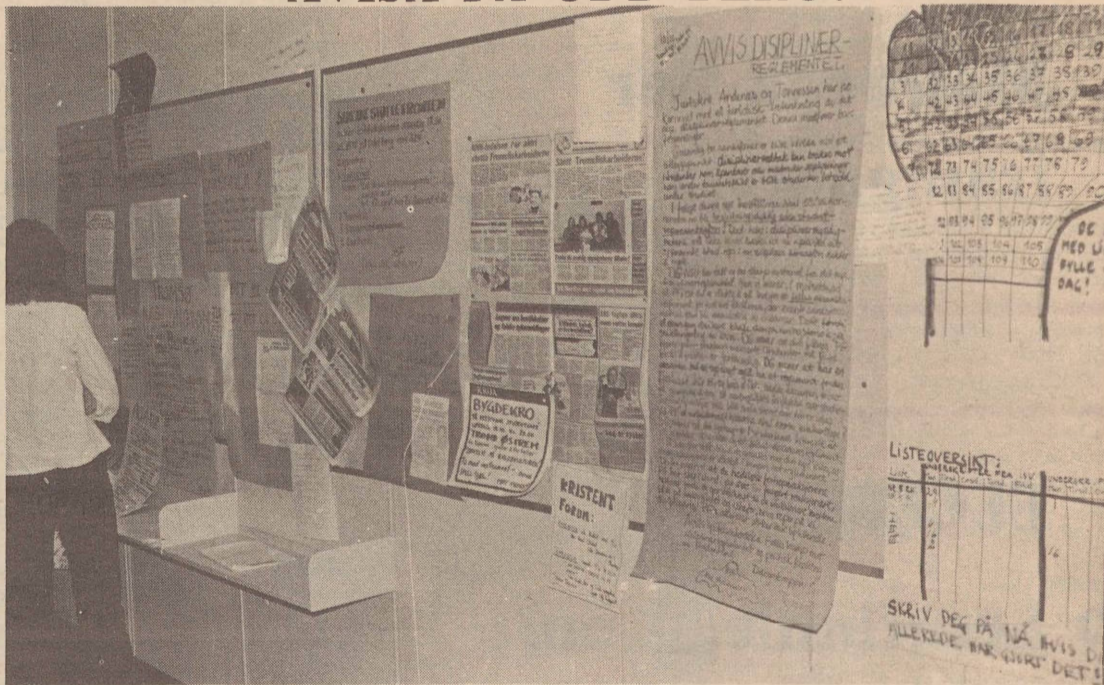
Vi savner en utvikling i språkstudiet fra grunnfag til mellomfag, dessuten synes vi at norrønt har fått en altfor stor plass innen språkdelen. I tillegg til en saga på originalspråket skal

man på dette ene semesteret gjennom 15 sider unormalisert gammalnorsk tekst pluss 80 strofer eddadikt, også på originalspråket. Dette er særdeles tidkrevende og særdeles meningsløst arbeid. Ja, vi føler det faktisk meningsløst å bruke så mye tid og krefter på å forstå og rekonstruere et dødt språk i stedet for å studere aktuelle språkspørsmål, språksosiologi, analyse av reklamespråk osv. Til moderne språkspørsmål er ikke avsatt en eneste undervisningstime på nordisk mellomfagsplan, og det synes vi er temmelig drøyt.

Ettersom misnøyen var utbredt blant samtlige studenter på mellomfag, sammenkalte vi til et møte oss i mellom hvor vi diskuterte situasjonen og prøvde å komme fram til et forslag til endringer for gjeldende studieplan. Deretter innkalte vi lærerne til et møte med studentene. Dette ble avholdt 19/9 og det viste seg i diskusjonens hete at meningene var delte blant lærerne om berettigelsen av våre protester: «Man kan simpelthen ikke forstå noe, hvis man ikke forstår norrønt!!», eller «Da vi var studenter...» osv.

Det hele føltes nokså håpløst, og vi vendte slukøret tilbake til

HVEM HAR RYDDA VEGG-AVISA PÅ ODD BERG?

Denne veggavistavla på Odd Berg ble omtrent totalt rydda for veggaviser fredagskvelden den 7.

Fredagskvelden den 7.10 ble veggavistavla på Odd Berg totalt rydda for veggaviser. Veggavisene ble lørdagsmorgen funnet sammenkrollet i søppelboksen på

OB. Hvem er det som driver direkte sensur av meninger ved å fjerne opphengte veggaviser? Hvem er det videre som gir blaffen i og trækker på den rett og frihet folk har til å komme med

sine meninger?

Er det så å forstå at det er innført politisk sensur på Odd Berg uten at studentene er blitt gjort kjent med dette?

gammalnorskbøkene noen illusjoner fattigere angående demokratiet på universitetet.

Men i disse dager hviskes det om et møte i plankomiteen på nordiskseksjonen hvor man visstnok skal diskutere studentenes forslag og se hva man kan gjøre. — Kamp nytter?

Anne Lind Nordisk Mellomfag

Melding om neste avis:

Neste nummer av studentavisa vil kome ut omkring 20. nov-

FRIST FOR SØKNAD OM STØNAD TIL STUDENTFORENINGAR:

Fristen for søknad om stønad til studentforeningar for haustsemesteret 1977 er sett til 4. november. Studentutvalet

ember. Vi vil då ta ror oss valet til nytt Studentutvalet, suppleringsval til Studentavisa, NSU/dg.

I denne samanheng vil dei politiske grupperingane som stiller til val, kunne presentere sine plattformer.

I tillegg ber vi folk skrive om ting som hender rundt omkring på institutta.

Frist for innlevering av stoff er satt til 7. november. Redaksjon

Nordnorsk Målungdom: TA NYNORSKEN I BRUK!

Norsk Målungdom er ein landsomfattande organisasjon med om lag 60 lokallag som til saman har 2600 medlemmer. Desse lokallaga er organiserte i distriktsorganisasjonar med eigne styre. Nordland, Troms, Finmark og Svalbard hører med til Nordnorsk Målungdom. Student-avisa ville vite litt meir om denne organisasjonen og hadde i samband med det ein samtale med forkvinna, Ingebjørg Forberg.

- Kor har organisasjonen lag i dag?

- I Nesna, Bodø, Vågan, Harstad, Målselv og Tromsø. Laget vårt i Lenvik ligg dessverre for tida nede. Elles har vi eit nært samarbeid med det nyskipa Norsk Soldatmållag som har dei fleste medlemmene sine i Nord-Noreg.

Av laga er Tromsø Målungdom eldst. Det vart skipa i 1973 og heitte da Tromsø Student og Elevmållag. Elles har vi gode kontaktar spreidde over heile landsdelen men nye lag reknar eg ikkje med på denne sida av jul. - Det einaste måtte da vere at det gamle elevmållaget på lærarskolen her i Tromsø vart oppattskipa. Elevmållaget der, Heimhug, kjenner nok dei aller fleste av dei eldre målfolka i Nord-Noreg til.

- Når vart Nordnorsk Målungdom (NNMU) skipa?

- Vi hadde skipingsmøte i Vågan i vår der det forutan utsendingar frå alle lokallaga også var ein god del observatørar frå ymse skolar. Vi vedtok der eigne lovar for NNMU, valde eit styre som for dette året sitt i Tromsø m.m.

- Studiearbeidet?

- Det har nok vore ein del forsømt, men tendensen no i haust ser ut til å gå i rette leia.

- Kva er dei viktigaste arbeidsoppgåvene?

- Det er sjølv sagt å arbeide for at flest mogeleg tar nynorsken i bruk skriftleg og at folk fritt får bruke dialekten sin. Når det gjeld det siste, er det nemleg ikkje tvil om at ein god del av pressa indirekte eller direkte til å legge om talemålet sitt mot eit meir eller mindre bokmål.

- Meir konkrete oppgåver?

- Vi har vore med og arbeidd for å få til nynorske parallellklassar i Tromsø

Vi greidde det imidlertid ikkje i år fordi vi kom for seint i gang med aksjonane - vi snakka med for få foreldre!

- Men er det realistisk å rekne med nynorskklassar her i Tromsø?

- Ja, absolutt! I Tromsdalen har vi ein på andre klassesteget med 14 elevar. I år nådde vi som sagt for få foreldre slik at vi til dømes i denne skolekrinsen mangla to på å nå minstegrensa på 10 elevar som departementet har sett for ein slik parallellklasse. Vi har no

Frå Nordnorsk Måltung som forlauparen til styret i Nordnorsk

Målungdom, Arbeidsutvalet for Nord-Noreg, arrangerte i Tromsø

i fjor haust med eit deltakartal på 65. Eldste deltakar var 96 år!

— Læremiddelaksjonar i år og!

prioritert opp dette arbeidet så til neste haust skal det nok gå. Vi må mellom anna arbeide mykje med å gjere foreldra merksam på at de har høve til å velje nynorsk for barna sine. Dette er det mange foreldre som ikkje er klar over. Det kjem m.a. av at skolekontora har vore heller slappe med å gje denne informasjonen. Elles kan eg opplyse at vi i november skal ha eit skolemålsseminar i samarbeid med Troms Fylkesmållag. Det vert enten i Harstad eller Målselv.

- Kven er dei hardaste «motmennene» til målsaka?

- Ja da vil eg mellom anna nemne Staten som ikkje løyer nok pengar til at måljamsstilling kan gjennomførast i skolane våre til trass for at dei sjølve har vedtatt

det. LO er og ein stor måltynar. Alt materiell og skriv frå dei er så å seie kjemisk reint for nynorsk. Krav frå fleire fagforeiningar om at administrasjonen i LO måtte byrje bruke meir nynorsk i skriv m.m. til medlemmane sine, vart t.d. på siste LO-kongress putta bort i ein eller annan komite. Elles så har vi da Riksmålsforbundet. Dei seier at dei elsker dialektane, men det er same form for elsk som slaktaren har for lammet.

- Dei siste haustane har målungdommen hatt aksjonar for nynorske læremiddel til same tid og same pris. Vert det slike aksjonar i år?

- Ja. Eg kan mellom anna opplysa at over 30 skolar er ute i bokboycott. Det vil seie at dei

brakar ikkje ei eller fleire bøker som ikkje også ligg føre på nynorsk. Elles arbeider vi med å skape ein sterk opposisjon mot Stortingsmelding 16 «Om spesielle tiltak for å bedre tilgangen på parallellutgaver av lærebøker for små «elevgrupper» som ikkje innfrir nokon av dei krava som «Aksjonsnemnda for språkleg rettferd i skolen» har stilt og som både nynorskelevar og bokmålslevar har demonstrert for i fleire år no.

- Og kontakt med NNMU får ein...?

- Mellom anna ved brev til postboks 1082, 9001 Tromsø, seier forkvinna i Nordnorsk Målungdom til slutt.

Komplett!

BBB er bokreolen som De får kjøpt hos bokhandleren. BBB er kjent som en bruksriktig og stilig reol, og De kan bygge den ut, seksjon for seksjon, akkurat som det passer Dem. Nå tilbyr vi også skap til BBB, slik at De kan lage en hel veggseksjon. Hos oss får De en brosjyre som forteller mer om de mulighetene BBB-reolen gir.

Produsent:
EIDSVOLL RIVEFABRIKK AS

BBB
reolen

får De hos

UNIBOK

UNIVERSITETSBOKHANDEL

Boks 761 Tlf. 8 10 12

9001 TROMSØ

SAMLIV, FAG OG KULTUR

Ettersom redaksjonen i Student-avisa har valgt seg temaet kultur når studentene står overfor ei hel rekke av faglige disiplineringstiltak fra staten, skal jeg fortelle ei historie fra virkeligheten om faglig/kulturelle uttrykksformer. Det skjedde i Bergen i 1975:

Ei gruppe medisinerer tok initiativ til ei informativ kunstutstilling om abort, prevensjon og kjønnsjukdom. Elever ved kunst og håndverkskolen i Bergen tok opp ideen og det utviklet seg diskusjoner om bruken av faget. - Medisin, grafikk og tekstilforming ble til utstillinga «Samliv». Den ble satt opp i Bergen Kunstforening i februar 77.

Hensikten med utstillinga er ved hjelp av informasjon å trenge gjennom muren av tabuer omkring samlivet mellom mennesker - både psykiske og fysiske barrierer. Dette skjer ved at kunstneren synliggjør temaet på en måte som kanskje når fram bedre enn bare planjer, tabeller, statistiske kurver etc. Kunst-håndverkere har latt seg under-vise av medisinerstudenter om hvordan kroppen fungerer for så å uttrykke sin viten.

Et flertall av de som arbeidet med denne utstillinga var kvinner, og ei av de som deltok sier i samlivsavisa som ble gitt ut før utstillinga: «Jeg er forbauset over hvor mye i en kvinnekropp man ikke vet noe sikkert om. Er det igjen et speilbilde av manns-samfunnet?».

Språk har ei faglig side, men allermost ei kulturell side. Ja at

språk er makt skjønner vi lett når vi tenker på tema som abort, prevensjon og kjønnsjukdom. «Vi har jo ikke norske ord som ikke ansees som vulgære, - seier en av de som laget utstillinga, «Ordboka bruker et uttrykk som «det mannlige lem». Da synes jeg også man burde kalle nesene «det menneskelige lukteorgan».

Det arbeid som her er lagt ned har fått ringvirkninger langt utover den tradisjonelle fin-kulturen. En fritidsklubb i Bergen har laget et teaterstykke som heter: «Hvorfor lærte dere oss så lite?», og filmklubben har satt opp flere filmer om samliv. Ei kvinnegruppe i Tromsø, sprunget ut av Samarbeidsbevegelsen fra 8. mars tok initiativ overfor kunstforeninga her for å få satt opp utstillinga i Tromsø i høst, og utstillinga vil bli satt opp fra 6.-13. november. To av de kvinnelige kunstnerne som har vært med på utstillinga kommer oppover. De ønsker støtte fra medisinerstudenter til veiledning på formiddagene da utstillinga vil være åpen for skoleklasser. Det vil ellers bli ulike arrangement knytta til temaet samliv om kveldene, bl.a. en debattkveld med følgende ramme: Ungdom, Samliv - Ansvar. Informasjon og veiledning i Tromsø kommune. Eksemplet «samliv» er en god ide til riktig bruk av fagene. La oss derfor støtte utstillinga på alle måter også ved å ta opp vår egen faglige praksis i en samfunns-messig sammenheng. Interesserte kan henvende seg til

praxis 30

tidsskrift for skole og samfunn nr 5 1977 6 årgang kr. 10.

HELE FOLKET PÅ SKOLEBENKEN?

Temanummer om voksenopplæring: Om yrkesopplæring for voksne, om AOF, om Hammerverkarbeiderne. Hans Fredrik Dahl om elektronisk kulturrevolusjon. Les også om Piaget, nynorske læremidler, arbeiderbevegelse og skole, yrkesforbud m.m. Narvesen — nå!

Jeg tegner abonnement for ett år kr. 50.-

Navn: .....

Adresse: .....

Betalt, postgiro 201204

(merk talongen Praxis)

Send i oppkrav (gebyr

kr. 3.60)

Sendes Praxis, Gøteborggt. 8, Oslo 5.

Lill Mensen 74 kullet medisin
Eva Albert 74 kullet medisin
Grete Vidar 77 kullet medisin

Else Bottengård
Biologi

EI UUNNVÆRLIG BOK

Bind 5 av Verker i utvalg av Mao Tsetung foreligger nå på engelsk (oktober bokhandel). I løpet av høsten vil Forlaget Oktober utgi en norsk oversettelse av denne viktige boka. Bd. 5 inneholder tilsammen 70 artikler av Mao fra perioden september 1949 - til og med 1957. 46 av artiklene er ikke offentliggjort tidligere.

4-banden saboterte utgivelsen

Men hvorfor er ikke dette femte bindet blitt utgitt 10 - 15 år tidligere, vil kanskje noen spørre.

Det er to grunner til det. For det første. Formann Mao tillot aldri at et samla utvalg av skrifterne hans blei utgitt før de var prøvd i et visst tidsrom. På denne måten kunne man gjennom praksis få bekrefte at Maos vitenskapelige oppsummeringer av klassekampen i Kina og internasjonalt var korrekt. For det andre. I 1969 fikk Chou En-lai og Kang Sheng i oppgave å utarbeide dette femte bindet. Men innblanding og sabotasje først fra Lin Piao og Chen Po-ta og siden 4-banden, hindra i mange år at bindet blei ferdig og utgitt. 4-banden arbeida de siste åra før Maos død febrilsk for å få kontrollen over arbeidet med bd. 5 og saboterte utgivelsen av det. Slik ser vi hvordan disse folka som sto fram som «teoretikere», som ledere for masse-skoleringskampanjens., aktivt hindra at de kinesiske massene fikk studere disse viktige verka av Mao. Først etter at 4-banden blei knust, blei det fart i arbeidet med bd. 5. Og et halvt år etter vedtaket om utgivelsen lå boka i butikkene. Til nå er det spredd over 200 mill. ex. bare i Kina, og kineserne har innlede ei stor studiekampanje på dette 5. bd. av Maos skrifter i utvalg.

Grunnbegrepet i bd. 5.

Så langt om bakgrunnen. Men hva inneholder så dette bindet? Formann Hua Kuo-feng har slått fast at «grunnbegrepet som preger hele dette bindet, er å hevde og utvikle det marxistiske prinsippet om å fortsette revolusjonen og etter proletariatets erobring av den politiske makt å gå over fra demokratisk revolusjon til sosialistisk revolusjon og gjennomføre den under proletariatets diktatur».

Den ny-demokratiske revolusjonen

I 1949 seira den ny-demokratiske revolusjonen i Kina. Under ledelse av KKP blei folkets demokratiske diktatur leda av proletariatet oppretta. Dette var i realiteten en form for proletariatets diktatur. Staten tok øyeblikkelig kontroll med de livsviktige forbindelseslinjene i den nasjonale økonomien, men fortsatt fantes det kapitalistisk eiendom i stor stil, og i jordbruket dominerte den individuelle eiendomsretten. Artiklene fra de tre første åra er prega av bevegelsen for å gjenreise den nasjonale økonomien, for jordreform og motstanden mot USA-aggresjonen og for å hjelpe Korea.

Den sosialistiske revolusjonen

Men straks etter at jordreformen var fullført, begynte arbeidet med å forvandle eiendomsretten i sosialistisk retning. Mao slo allerede før den endelige frigjøringa fast at hovedmotsigelsen etter seiren ville være «motsigelsen mellom arbeiderklassen og borgerskapet». Derfor var oppgava å gå direkte over til å gjennomføre den sosialistiske revolusjonen etter at den demokratiske revolusjonen var fullført. Mao stilte oppgava slik: «Å ødelegge den kapitalistiske eiendomsretten, forvandle den til sosialistisk eiendomsrett for hele folket og utslette individuell eiendomsrett, ved å forvandle den til sosialistisk kollektiv eiendomsrett.»

Men ikke alle i Kina og i KKP ønska å gå videre og gjennomføre den sosialistiske revolusjonen, og Mao måtte føre en hard kamp mot disse høyre-folka. Flere av artiklene i bd. 5 inneholder skarp kritikk av folk som Liu Shao-chi som ikke ville gå videre mot sosialismen, men i stedet i praksis ville føre Kina inn på den kapitalistiske vegen.

Klassekampen fortsetter

I 1956 var den sosialistiske omforminga av eiendomsretten i hovedsak fullført gjennom opprettinga av folkekommunene. Og spørsmålet reiste seg: Hva nå med klassekampen? Ville den fortsette, eller ville den dø ut slik Liu Shao-chi og Chen Po-ta hevda?

Mao svarer i bd. 5: «Klassekampen mellom proletariatet og

borgerskapet, klassekampen mellom de forskjellige politiske kreftene og klassekampen mellom proletariatet og borgerskapet på det ideologiske området kommer fortsatt til å være lang og innvilla og til tider svært skarp.» .. «I alt vesentlig er det sosialistiske system oppretta i landet vårt. Vi har vunnet grunnleggende seier med omsyn til å forvandle eiendomsretten til produksjonsmidla, men på den politiske og ideologiske fronten har vi ennå ikke vunnet full seier.»

Mao oppsummerte erfaringene fra Sovjet Unionen og fra kampene i KKP i 54 og 57 og slo fast at under sosialismen finnes fienden ikke bare utfor, men også innafor partiet. «Det forbryterske målet til denne partifientlige alliansen (Kao Kang og Jao Shu-shi) var å splitte partiet vårt og erobre den øverste makta i partiet og staten ved konspiratoriske midler, og dermed bane veg for ei kontrarevolusjonær gjen-erobring».

På denne måten løste Mao problemet med å forhindre kapitalistiske restaurasjon: Ved å mobilisere massene til å fortsette å føre intens klassekamp mot borgerskapet både innafor og utafor partiet. Også etter at den sosialistiske omdanninga er fullført. Det er denne teorien som Mao i 60-åra utvikler videre gjennom Den Store Proletariske Kulturrevolusjonen. Dette bidraget fra Mao til den marxistiske teorien er av uvurderlig betydning, og den blir utvikla her i bd. 5.

Utviklinga av produktivkreftene

Bd 5 er også prega av hvor stor vekt Mao la på å utvikle produktivkreftene. Revolusjonen både i overbygninga og produksjonsforholda har som mål å frigjøre produktivkreftene og øke farta i utviklinga av produksjonen. Og allerede i 56 stiller han som oppgave å ta igjen USA innen 50-60 år.: «Dette er en forpliktelse. Dere har en stor befolkning, et veldig territorium, og rike ressurser, og hva mere er, det sies at dere bygger sosialismen, som skal være overlegen. Hvis dere etter stor ståhei om 50 eller 60 år fortsatt ikke er i stand til å ta igjen USA, for et ynkelig syn dere kommer til å være da! Dere ville bli fordrevet fra jordas overflate. Derfor er det ikke bare

mulig, men absolutt nødvendig og en forpliktelse. Gjør vi ikke det, svikter vi, den kinesiske nasjonen, verdens nasjoner, og vi kommer ikke til å yte noe særlig bidrag til menneskeheten». Slik stilte Mao oppgava i 56, og det er denne oppgava kineserne i dag slåss for å løse etter langvarig sabotasje fra 4-banden. Kanskje en av grunnene til at de saboterte utgivelsen av dette bindet?

Vurderinga av Stalin

Bd. 5 inneholder også vært mye nytt og banebrytende materiale i forbindelse med kampen mot den moderne revisjonismen og Khrustsjov-klikken. I flere artikler kritiserer Mao skarpt feil som S-U. under ledelse av Stalin gjorde. Han kritiserer den feilaktige løsninga av motsigelsene mellom tungindustri, lettindustri og jordbruket. Han kritiserer feil Stalin gjorde i forholdet til Kina og metafysiske feil Stalin gjorde i filosofien osv.

Men Mao er krystallklar på spørsmålet om vurderinga av Stalin. Han sier: «Sentralkomiteens syn er at feila til Stalin bare er 30% av helheten, og bragdene hans er 70%. Når alt blir tatt i betraktning var Stalin en stor marxist-leninist». Og videre: «I samfunnsvitenskapene og i marxismen-leninismen må vi fortsette å studere Stalin flittig overalt der han har rett».

20. partikongressen i SUKP

Mao vakla heller ikke et øyeblikk på vurderinga av SUKP's 20. kongress der Khrustsjov erobra makta. Om den sier Mao: «Jeg tror der er to «sverd»: det ene er Lenin og det andre er Stalin. Stalins sverd er nå blitt vraka av russerne.... Vi kinesere har aldri kasta dette vekk. For det første beskytter vi Stalin, for det andre kritiserer vi på samme tid feila hans....

Når det gjelder Lenins sverd, er ikke det også i en viss utstrekning blitt vraka av noen sovjetiske ledere? Etter mitt syn er det blitt vraka i en betydelig grad. Er Oktoberrevolusjonen fortsatt gyldig? Kan den fortsatt tjene som eksemple for alle land? Khrustsjovs rapport på den 20. kongressen i SUKP sier at det er mulig å vinne statsmakta ved den parlamentariske vegen, dvs. det er ikke lenger nødvendig for alle land å lære av Oktoberrevo-

lusjonen. Men en gang denne porten er åpna, er Leninismen i det store og heile kasta vekk». Og Mao slo fast om forholdet til KKP: «Etter mitt syn er strid uunnngåelig». Ingen som er oppriktig interessert i å studere KKP's og Maos syn på utviklinga i SU og de lærdommene de trakk av dette negative eksemplet, kommer utenom bd. 5 av Mao.

Den dialektiske metoden og masselinja

La meg til slutt peke på to ting som gjennomsyner heile boka, og forsåvidt Maos sjøl:

For det første: Den dialektiske metoden. I artikkel etter artikkel understreker Mao at «Alt i verden er en enhet av motsetninger», og han slår fast nødvendigheta av å se begge sidene i en motsigelse og mobilisere massene for den riktige linja når en skal løse motsigelser. Flere av artiklene, f.eks. De ti viktigste forholda, demonstrerer hvordan Mao på en mesterlig måte anvender den dialektiske metoden for å analysere ulike spørsmål.

For det andre: Stol på massene. «Det ville være svært farlig å la være å stole på massene i å føre klassekamp og la være å trekke en klar skillelinje mellom folket og fienden», sier Mao. Og heile bd 5 er gjennomsyra av Maos uutmømlige tiltro til massene og hvordan han går i spissen for å mobilisere millionmassene til å fortsette revolusjonen under proletariatets diktatur.

Studer bd. 5 av Mao!

Hundrevis av millioner kinesere studerer i dag dette 5 bd. av Mao. Dette er et uttrykk for og en garanti for at kineserne og KKP under ledelse av Formann Hua Kuo-feng fortsetter klassekampen og fortsetter å jobbe etter Formann Maos linje. Også for kommunister og alle progressive i Norge er det svært viktig å studere dette bindet. Grundige studier vil bedre grepet vårt om marxismen-leninismen-Mao-Tse-tungs tenkning kvalitativt. Det vil gi oss nøkkelen til å skjønne det som skjer i Kina i dag. Bind 5 av Verker i utvalg av Formann Mao Tsetun er ei uunnværlig bok.

Hans Evju.

Makelaus forteljing frå Sovjet etter revolusjonen: Les historia til Pavel Kortsjagin!

Oktober Forlag er ikkje «berre» Materialismen om empirio-kritikismen» av Lenin eller «Spørsmål i leninismen» av Stalin. Det er og ny norsk arbeidardiktning og romanar frå den gongen Sovjet var den første sosialistiske staten i verda.

«Hvordan stålet ble herdet» av Nikolaj Ostrovskij er ein slik roman. Boka vart først gitt ut på norsk i 1950. I 1972 ga Oktober forlag ho ut på nytt.

Det vi får høyre, er historia til Pavel Kortsjagin. 12 år gammal blir han vist ut frå skolen i ein liten by i Ukraina og tek til som oppvaskhjelp på kjøkkenet på jernbanestasjonen. Ikkje akkurat eit liv å rope hurra for.

Intervensjonskrigane raser i den nye Sovjetstaten, troppe-transporttogg og pansertog passerer stendig stasjonen. Ulike styrkar veksler om herredømme over området Pavel bur i, bolsjevikane erobrer byen men

må trekkje seg attende....

Pavel får sjå jødepogromar på nært hald, og han møter bolsjevikken Sjukhraj, som fortel om sosialismen og om Lenin.

Seinar reiser Pavel sjøl i krigen. Andre delen av boka skildrar arbeidet hans som kommunist etter krigen, i Komsomol, ungdomsforbundet. Vi får høyre om klassekampen innafor partiet, om oppgjeret med trotskistane.

«Hvordan stålet ble herdet» er ei utruleg sterk og levande skildring. På same tid ei augevitneskildring av dei første åra i Sovjet etter Oktober-revolusjonen og ei søge om forbitra klassekamp, om korleis ein kommunist veks fram, korleis stålet blir herda.

Boka er uhyre spanande, og full av kjærleik.

Eg lover nye lesarar eit problem: Det blir ikkje lett å få sløkt nattbordlampan i rett tid.

A.

Kampen om norsk EF-medlemskap

Gleditsch/Hellevik:
Kampen om EF
Pax Forlag 1977,
340 sider

25. september 1972 vil bli husket både av tilhengere og motstandere av norsk EF-medlemskap. Da seiret motstanderne etter en hard og til dels bitter politisk strid. I dag er EF-striden historie. Men fortsatt ser vi etterdønninger i norsk politikk og samfunnsliv.

EF-striden avdekket en kløft mellom velgere og valgte representanter. Det etablerte Norge sa ja. Tilhengerne dominerte de to største partiene og hadde et stort flertall på Stortinget. I opinionskampen hadde EF-tilhengerne størst tilgang til de tradisjonelle kanaler for påvirkning, slik som massemedia og de fleste økonomisk sterke organisasjonene. Motstanderne hadde først og fremst mye fotfolk og frivillige, sammen med startkapital fra landbruksorganisasjonene og etterhvert også midler fra grunn-

organisasjonene i arbeiderbevegelsen.

Boka «Kampen om EF» som nå er kommet på Pax, tar opp denne kløften mellom de styrende og de styrte. Og den gjør det mer grundig enn noe annet som er skrevet om denne spennende tida i norsk etterkrigshistorie. Forfatterne Nils Petter Gleditsch og Ottar Hellevik var begge engasjert i EF-striden og ble velkjente som kommentatorer til utallige opinionsundersøkelser mens striden varte. Begge forfattere har tidligere gjort flere arbeider om norsk samfunnsliv etter krigen. De er også tidligere Pax-forfattere med bøker som «Norge i verdenssamfunnet», «En statistisk håndbok», «De utro tjener - om embetsverket i EF-kampen» og «Stortinget - en sosial elite?»

Med «Kampen om EF» har de to samfunnsforskere levert en framstilling av tida før og omkring den 25. september 1972 som vil bli stående som en milepæl i lang tid framover.

«Deep Sea Thriller»

—eit drivande godt stykke om oljepolitikken

Tromsø fekk i haust vitjing av Tramteateret og stykket «Deep Sea Thriller». Teateret hadde ei framifrå syning av korleis oljepolitikken fungerer her i landet. At stykket hadde vakt stor interesse hos folk og at dei tydeleg var opptekne av olja, synte det store frammøtet på alle forestillingane. Og synd var det at ikkje alle slapp inn for å sjå korleis eit teater kan fungere progressivt og godt.

Tramteatret er ei fri teatergruppe som arbeider med politisk musikkteater. Dei seier sjølv at det viktigste er ikkje teateret i seg

sjølv, men kva teateret kan skape av diskusjon og kritikk.

«Vi trur ikkje at politisk teater kan reformere verda, men vi trur

at det kan stille spørsmåltekn ved viktige saker, gjere motsetnadene klarare, vere med på å få folk til å ta progressive standpunkt. Vi ynskjer å arbeide i kontakt med dei menneske og det miljøet vi skildrar, freister å leggje deire egne røynsler til grunn for det vi seier.

Det norske samfunnet er eit klassesamfunn. Vi vil stille oss på den undertrykte klassen si side. Vi vil vere med på å arbeide for eit sosialistisk Noreg..

Dette var Tramteatret sine egne ord om kva som er teatret si rolle.

Deep Sea Thriller er Tramteatret sin første produksjon. I dette stykket freister dei å vise folk korleis oljepolitikken vert dreven i dag av staten og oljekapitalen. Dette tykkjer vi dei har greidd på ein framifrå einestående måte.

Oljepolitikken er eit viktig fundament for kapitalismen i dag! og olja har store ringvirkningar for det norske samfunnet, og det som skjer rundt den og med den vert mystifisert og løynd..

Tre dagar før premieren av Deep Sea Thriller skjedde utblåsinga på Ekofisk. Denne heninga gjorde det umogeleg å avfeie stykket som «spøkeriar som unge

idealar plagast med tide og utide».

Forestillinga er kunstnerisk gjennomarbeid og dokumentarisk omhyggeleg, på same tid som ein kan seie at den politiske satiren er vunne attende i norsk teater. Fleire kritikarar er samde om at Deep Sea Thriller er den mest meningsfylde og viktigste teaterforestillinga i år.

Det er og verd å merke seg at medan norske teater tek i mot 75 mill. i offentlig stønad, så er Tramteatret på det næraste utan stønad. Trass i det så er det det teateret som har klart å kome dei sentrale økonomiske og politiske problem i landet nærast, og det på ein glimrande måte.

OVERGANGER

«Vekttal-saka» på --

ke 20 vekttal som kan inngå i en samfunnsvitenskaplig embetseksamen».

Dette må oppfattast som eit generelt prinsipp, noko som i praksis vil seie at dersom en har 20 vekttal, er det automatisk godkjent — utan krav til relevans eller heilskap over dei 20 vekttala.

Kvifor er det så viktig å gå imot vedtaket i sentralt undervisningsutval?

Denne saka må sjåast i lys av Ottosenkomiteen sine innstillingar (1966-70) Dette var det første forsøket på ei omfattande utdanningsplanlegging av høgre utdanning i Noreg. Her stod tre mål sentralt:

1. Nedkorting av gjennomsnittleg studietid.
2. Meir effektiv studieorganisering. (kurs/vektalsordning-I ar)
3. Skilje undervisning og forskning.

Som en krumtapp i forsøket på å realisere dette vart dh-skolane oppretta. Ein satsa på sterk utbygging av desse, medan planane til endring av universiteta førebels vart lagt på is. Stortingsmelding 17 1974/75 om organisering av den høgre utdanninga kom og gjorde dh-skolane til grunnstamma i eit regionalt høgskolesystem. DH-systemet er no ein etablert del av vårt utdanningssystem — ein del som skal nyttast som brekkstang for endring på universiteta.

På universiteta merkar ein no ein rekke reformframlegg — dei fleste går på endring av studiestrukturen. (gradkomiteen, cand. mag. komiteen)

Ein aukande tendens er å gjere studia meir fleksible — i mange tilfeller vil det seie splitta faga opp i mindre kurs/emner slik at ei kopling mellom emner/fag lettare vert mogleg. Dette er ikkje hovudsakleg ut frå eit ynskje om å spare pengar og få betre styring og kontroll. På dh-skolane er dette kjente tonar. Heilt frå starten har studentane, gjennom interesseorganisasjonen DHL kjempa mot små-kurs og vektalsordningar og stilt krav om heilskapelege fag. Denne kampen har vore støtta av NSU og har hatt brei støtte på universiteta.

Ein støtte til vedtaket i sentralt undervisningsutval er eit brot på denne politikken, og i praksis ei akseptering av vilkårlege samansette kurs/vektal.

Kva med DH-studentane?

Både T.S. og leiande PF representantar argumenterar for vedtaket i SU med at det er det vedtaket som sikrar dh-studentane sine interesser. Vi meiner dette er eit farleg utgangspunkt for å ta standpunkt i saka.

KVA er dh-studentane sine interesser? — Kven definerar dei? — Er dei eintydige, eller er det krava frå interesseorganisasjonen DHL de meiner det er i tråd med?

Vårt standpunkt er eit resultat av ein utdanningspolitisk analyse

— i hovudsak den same som låg til grunn for avvisinga av Ottosenkomiteen, st.meld. 17 og nr Grad- og Cand.mag. komiteen. Har ein ikkje ein slik analyse kan ein fort ta feil, eller det kan i det heile vere vanskeleg å ta standpunkt.

Kompetansegodkjenninga av dh-studier må sjåast i lys av at det grovt sett er to typar studier ved desse skolane:

1. «tverrfaglege» yrkesretta studier.
2. grunnfagsstudier i meir eller mindre tradisjonelle universitetsfag.

Arbeid med godkjenning av desse studiene har pågått i mange år. Nasjonalt Koordinerende Utval (NKU) handsamar godkjenningar i universitetssammenheng og ulike halvdepartementale

organ og departement godkjenner yrkeskompetansen.

Dette arbeidet må etter vårt syn intensiverast, då ei klargjering av kompetansen ved dh-skolane er viktig. Ei vurdering av kva konsekvensar det vil få om dh-systemet vert underlagt eksamenslova må vi også gjere.

I allefall, måten T.S. og sentralt undervisningsutval vil løyse desse problema på er ikkje den faglege og utdanningspolitiske forsvarlege vegen å gå.

Det saka gjeld er alså retningslinjer for framtidig innpassing av andre fag/emner i det samfunnsvitenskaplege studiet.

NSU-delegatgruppa meiner at kampen for heilskapelege studier, mot strek oppsplitting av faga og fleksible overgangsordningar, ikkje er over.

Vårt standpunkt er ein del av den kampen og ei støtte til studentar som kjemper for det same på andre fag og skolar.

NSU-delegatgruppa meiner kontrollen bør ligge på instituttet og at det bør stillast faglege krav til innpassinga. Dette i motsetning til universitetsleiinga (adm) og (PF?) som meiner instituttet skal gje frå seg den kontrollen og berre allment akseptere 20 vilkårlege vekttal som tilstrekkeleg.

NSU-delegatgruppa oppmodar alle om å møte opp på instituttallmøtet på fredag.

NSU-delegatgruppa i Tromsø

Temakveld i Tromsø Samid Sær'vi

I slutten av oktober kommer Tromsø Samiid Sær'vi til å arrangere en temakveld om forholdet mellom skole og samer, skriver Tom Salas i sitt siste nummer.

Hvilke rettigheter har vi som samer i den norske skolen? Fremmer skolen samisk kultur, — eller er den en del av det maskineriet som skal male samer om til såkalte «gode nordmenn»? Hva med morsmålsundervisning for samer? Skal Dakjaenes historie fortsatt fortelles til våre barn, som om det var vårt folks historie?

Skal vi godta en nedre grense for begynneropplæring på samisk? Hvilke krav bør vi stille til skolen? Skal vi la skolen for framtida være et fornorskingsredskap?

Dette er spørsmål som er aktuelle for tema-kvelden.

Vi kommer til å invitere forskjellige innflytelsesrike personer i skolebransjen til denne temakvelden. Dette gjør vi fordi at de skal kunne svare direkte på spørsmål fra salen, og -ikke minst — for at disse skal få bedre kunnskaper om hvordan samer ser på skolesystemet i dag.

Vi håper at flest mulig av medlemmene møter opp, og at de deltar aktivt med spørsmål og innlegg. Husk at det er oss sjøl det gjelder!

Åpning og avslutning av møtet kommer til å foregå på samisk. Fordi dette møtet er åpent for alle, blir norsk møtespråk. Vi kommer likevel til å gjøre det slik at de som vil holde innlegg på samisk, kan gjøre det, og få det tolka. Det blir altså tolka fra samisk til norsk, men ikke omvendt, skriver de til slutt.

Raudt Korps:

KORPSMUSIKKEN - EIT MEKTIG VÅPEN!

Innan Raudt Kor og Raudt Korps går det for tida føre seg ein diskusjon om kora og korpsa skal samlast i eitt forbund. Det ser ut til å gå mot semje om det, og sannsynlegvis vil det første ordinære landsmøtet bli halde innan jul.

Førebels er det ikkje så mange Raude Korps. Men i alle fall så er eit av dei her i Tromsø. I samband med det har Studentavisa hatt ein samtale med ein student som har vore med sia starten for to år sia.

- Kva er Raudt Korps?

- Det er eit musikkorps som nyttar musikken som våpen i klassekampen. Vi meiner at kulturen aldri kan stå over samfunnet og klassane. Han vil alltid tene bestemte interesser. Vi har tatt følgjene av dette, og vil bruke korpsset i arbeidsfolk sine interesser.

- Kva er galt med musikkorpsa i dag?

- Vi kan spørje oss kva interesser korpsa i Tromsø i dag tener. Nokre døme: Da varehuset TEMPO feira 10 års jubileum, fekk dei eit ungdomskorps til å spille. Då firmaet I.M. Hansen opna nybutikken, marsjerte eit skole-korps gjennom gatene med plakatar for same firmaet. 17. mai er mønstringsdagen for alle korpsa i byen. Det er klart dette er ei kraftig støtte til borgarskapet sitt tog. Det viser oss at borgarskapet brukar korpsa aktivt for å styrke sine interesser. Korpsa i dag er organisasjonar utan sjølvstendig politikk. Dei diskuterer ikkje kva eller kven dei vil tene med musikken sin. Dei er berre opptekne med det musikkalske.

Landsforbundet for gutte- og amatørkorps (skipa 1946) har mellom anna som føremål: «... å være en organisasjon som i all sin virksomhet fremmer vennskap og samkjensle om vår nasjonale kultur...». Korg ot godt, linja er «god musikk og godt kameratskap».

Denne korpsrørsla er i dag gjennomsyra av borgarskapet sin ideologi. Borgarskapet si interesse for korpsmusikken går tilbake og bygger på tradisjonen frå dei militære korpsa. Raudt Korps bygger på ein annan tradisjon som har røter tilbake i historia.

- Kva for ein tradisjon er det de bygger på?

- Frå historia veit vi at arbeidarklassen og det arbeidande folket i Noreg har brukt korpsmusikken i sine kampar, og latt politikken styre det musikalske og kunstnarlege arbeidet. Det første «bedriftskorpsset» vi kjenner til er korpsset ved Bærum Verk, 1801. Sannsynlegvis var det eit «sosialt tiltak» sett i gang av bedriftseigaren. Frå 1880 og utover dukka det stadig opp nye korps. Mange av desse var knytta til organisasjonar: ungdomslag, avhaldslosjar, idrettslag (som den gongen var politiske lag), fagforeiningar, samorganisasjonar og lokale lag av DNA og NKP. Mange korps var altså politiske!

- Kva har skjedd med desse korpsa sia da?

- Korpsa har blindt følgd DNA, og forlatt alle prinsipp om å tene arbeidsfolk. Klassesamarbeidslinja var DNA sin politikk. Ein politikk som var innretta på å styrke borgarskapet. Det er ikkje tilfeldig at DNA/LO-korpsa var raske til å melde seg inn i Landsforbundet rett etter krigen. Det er

heller ikkje tilfeldig at fleire korps med organisert tilknytning til DNA/LO skifta namn i åra for 1940, t.d. «Arbeidernes Musikkorps Dal» til «Dal Musikkorps». Det er heller ikkje tilfeldig at vi kan lese om bedriftskorpsset på Akers Mek. i 50-åra at «...bedriften eier instrumentene, ...korpsset spille på stabelavløpninger, ... og ved siste kongebesøk fikk korpsset nye uniformer, svarte med gullstriper...»

DNA sin «aktive» kulturpolitikk har gått ut på å skilje korpsa frå det klassemessige grunnlaget, og la dei marsjere for borgarskapet. Dette har dei vore veldig flinke til. Ikkje berre får dei til å gå i klassesamarbeidstøget, men også til å spille amerikanske imperialistmarsjar!

- Er korpsmusikken «kulturimperilisme»?

- Den albanske diktaren Ismail Kadare seier noko om aggresjon: «Nå kan fienden være flere tusen kilometer unna, og det forekommer kanskje ingen skuddveksling. Men trass i dette kan en bli offer for aggresjonen fra han. Kulturell aggresjon, invasjon med ord, klang og farger, er ikke mindre farlig enn invasjonen fra en virkelig hær.» (Profil 1976). Er det ikkje aggresjon når amerikanske militærmarsjar i dag pregar 17.mai-toga? - eller når korps i Tromsø spiller «Viva Espania» mens anti-fascistar og patriotar i Spania blir avretta! Dette er ikkje tilfeldig. Alle undertrykkarar i historia har forstått at kulturen er eit mektig våpen for å halde på makta. Skulle ikkje da arbeidsfolk også sjå kulturen som eit våpen? Skal vi marsjere i gatene til kamp for sjølvråderetten etter Susamarsjar? Nei, arbeidsfolk i Noreg har ein musikktradisjon som verkeleg uttrykker kampen for sjølvråderetten. Det var ikkje tyske militærmarsjar som inspirerte folk til motstand under krigen, men folkelege stykke som «Mellom bakkar og berg», «Fram, Fram», «Sjå brør kor det dagast». Vi skal heller ikkje gløyme kva kulturen hadde å seie for at svaret til EEC blei nei.

- Korleis ser du Raudt Korps som eit våpen?

- Korpsmusikk er ikkje berre lydar, men har eit politisk innhald. Vi ser alt vi gjer som propaganda og agitasjon. Det politiske innhaldet blir bestemt av kva vi speller, i kva for ein samanheng og korleis vi gjer det! Og det politiske innhaldet vil alltid vere det viktigaste, musikk- en er til for dei store massane av arbeidsfolk. Det er i høgste grad ein brukkunst. Det er viktig at Raudt Korps går i gata 17. mai og speller «Mellom bakkar og berg»,

«Sjå brør», «Fram kamerater». For det første er det viktig fordi ein gammal folkeleg tradisjon blir tatt opp igjen. Det er musikk som mange eldre kjenner igjen, men dei har ikkje forstått at den kan brukast av oss idag. Den gamle tradisjonen vi bygger på, er ukjent for ungdommen. Vi må fortelje dei unge at det har vore musikkorps før, og dei spelte ikkje amerikanske militærmarsjar. Fordi denne tradisjonen er så undertrykt og forfalska av borgarskapet, så reagerer folk på det vi gjer. Det får dei til å tenke. For det andre har korpsset ein viktig funksjon for å sveise folk saman. Kva ville demonstrasjonstøget 17. mai ha vore utan Raudt Korps? Det var «maskina» som heldt toget i gang, og ikkje lot seg stoppe. det var korpsset som provokatørane først prøvde å stoppe. Alle som har sett filmen «Ådalen 31» (svensk) hugsar kanskje kva for ein viktig rolle musikkorpsset spelte. Korpsmusikken er eit mektig våpen dersom vi lar han tene den store hopen av arbeidsfolk!

- Er Raudt Korps berre eit demonstrasjonskorps?

- Nei. - Vi er ein sjølvstendig politisk organisasjon som jobbar med kultur. Vi diskuterer korleis kulturen kan nyttast til å fremje politiske krav på alle område av

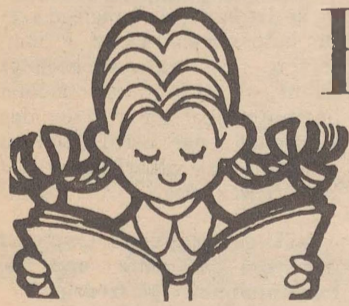
samfunnet. Elles arbeider vi for ei samanslutning av kulturarbeidarane i ein Kulturfront.

- Planar framover?

- Vi er i ferd med å skipe eit landsforbund for Raude Kor og Korps. Dette vil vere ein styrke for ei rørsle som veks fram over heile landet. (16 kor og 3 korps). I løpet av hausten skal vi vedta ei politisk plattform, noko som vil høgne nivået i korpsset og gjere det betre i stand til å tene kjempande arbeidsfolk og studentar.

Vi ser etterkvart at det er mange oppgaver som ventar oss. Det er ikkje nok å stille på gata 4 dagar i året! Styrkeforholdet i klassekampen har endre seg. - Tromsø-fisk-saka, yrkesforbod, budstaddokkupasjonar, disiplinær-reglementet m.m. det er klart at Raudt Korps kan gjere ein stor innsats her. - La oss lære av 17.mai-toget! Vi må rekruttere mange nye korpsmedlemmer, og vi må få auka støtte i byen. I det heile ønskjer vi at så mange som råd skal diskutere Raudt Korps!

- Tjil slutt vil eg seie til alle som spelar blåseinstrument, eller som vil begynne, og som er interessert i det Raudt Korps står for: Kom på øvingane og bli med! Vi over kvar onsdag (19-22) på Sommerlyst Ungskole. Vi har mange ledige instrument!

BØKER

JussBuss:
Håndbok for leieboere
Pax Forlag 1977, 112 sider

Håndbok for leieboere

Bolignoden er ennå stor i Norge, særlig i pressområdene. Mange har ikke noe sted å bo. Andre bor dårlig. Boutgiftene utgjør stadig større del av levekostnadene. Og beboerne vet ofte lite om sine rettigheter og plikter i boforholdet.

I «Håndbok for leieboere» som kommer ut på Pax i disse dager, kan man lese om plikter og rettigheter for de forskjellige boformer.

- Hvordan inngå en leieavtale?
- Hvilke leievilkår og lånevilkår gjelder?
- Hva er grunnlaget for oppsigelse, overdragelse og framleie?
- Hvordan bli medlem av et boligsamvirke?

- Hva står i husleiereguleringsloven?
- Hvordan kan leieboere overta leiegården?
- Hvem kan søke offentlig lån og bostøtte?
- Hvilket forhold er det mellom bolig og skatt?

Disse og mange flere spørsmål besvares og forklares i boka. Bak i boka er det stikkordsregister som gjør det lett å finne fram. Dette er derfor en ypperlig håndbok for alle som vil ha rede på hvordan de skal ordne seg best mulig i sine boforhold.

«Håndbok for leieboere» er skrevet av en gruppe juriststudenter som har arbeidet med boligsøsmål i JussBuss: jussstudentenes rettsinformasjon.

Raudt Kor/Tromsø — korsangeren er våpnet vårt i klassekampen!

Studentavisa (SA): Kva tid og kvifor vart raudt kor (RK) starta?

Raudt kor (RK): RK/Tromsø tok til hausten 1973. RK vart starta utifrå naudsynet av å få ein brei, progressiv kultur, for å verte ein lekk i fronten mot imperialismen og borgarskapet sin kultur. Korsongen har jo breie tradisjonar i Noreg, og særleg i arbeidarklassen har korsong hatt plass som eit våpen i kampen deira mot kapitalistklassen. Desse tradisjonane synest vi det er uhyre viktig å utvikle.

SA: Fortel litt om historia/utviklinga til Raudt Kor.

RK: Frå hausten 73 og ca. eit år framover hadde ikkje RK politisk plattform, men sto på Kulturfronten sin politikk. Dette synt seg i praksis å vere uholdbart, og vi tok til med dei politiske diskusjonane i koret, og fekk ei plattform hausten 75. Dette styrka oss veldig mykje som front, både politisk og kunstnarisk.

I starten var koret si jobbing mykje grunna på einskildpersonar sitt strev, og lite prega av kollektiv arbeidsstil. Grunna manglande politiske diskusjonar i høve til det vi dreiv på med, såg vi lite på oss som ein slagkraftig politisk front. Arbeidet var lite langsiktig planlagt, vi berre sprang frå det eine arrangementet til det andre møtet, og sang dei same songane.

Sjøl om vi gjorde mange slike feil i starten, meiner eg at vi gjorde mykje for å utvikle og vidareføre ein progressiv og revolusjonær kultur. Vi tok i bruk gamle arbeidarsongar, — fleire folk lærte dei. Vi stilte oss frå første stund på arbeidarklassen si side, og folk fekk i praksis sjå kor mykje kulturen tyder for å sameine folk, for å høgne entusiasmen.

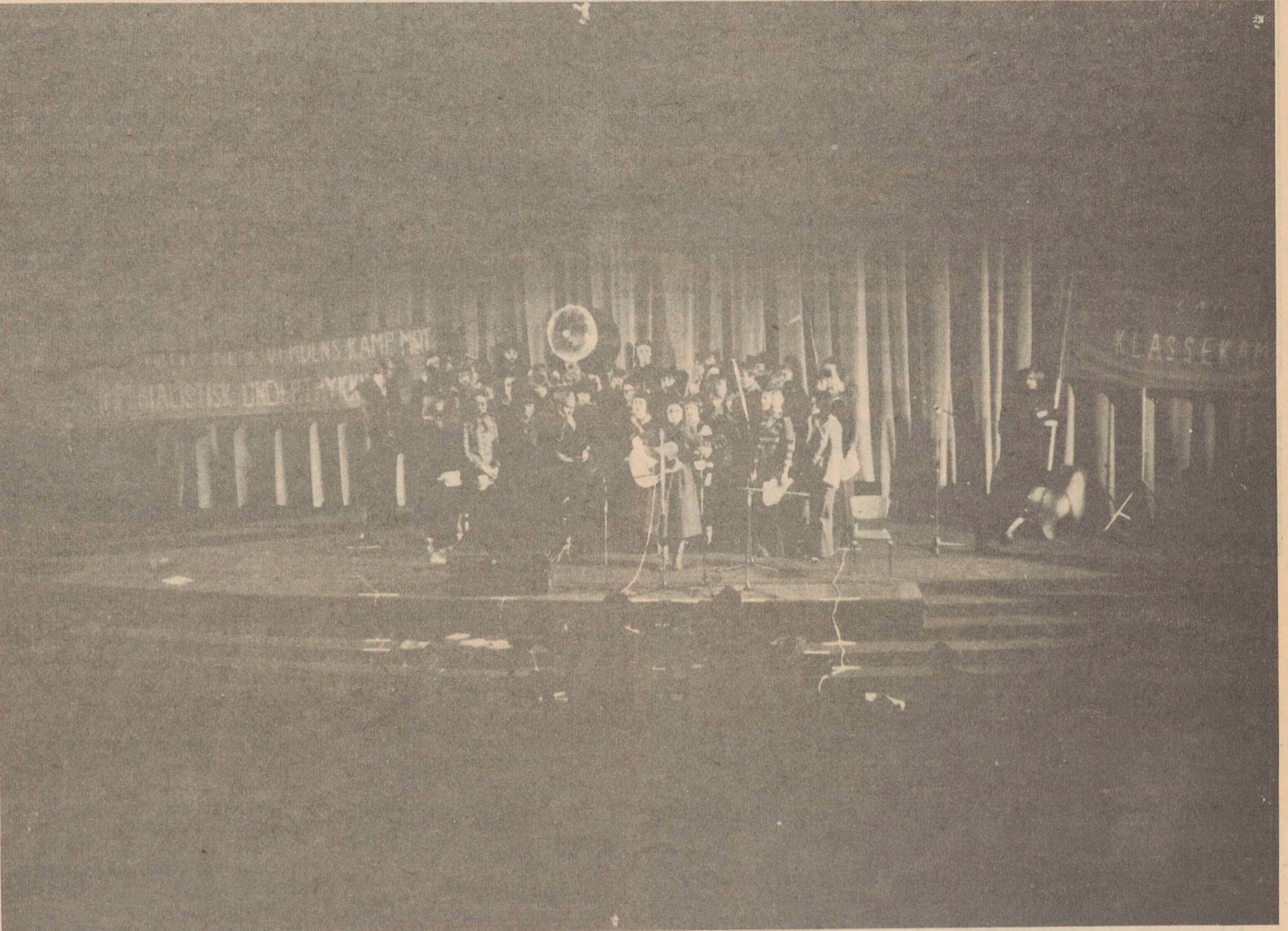
SA: Kva slags politikk står raudt kor på, kvifor er det naudsynt å ha ei politisk plattform?

RK: Eg skal ta for meg dei viktigaste bolkane i plattformen. Vi kjempar for å stille kulturen vår til teneste for arbeidarklassen og deira allierte, i klassekampen i dag og i kampen for sosialismen. Vi står klassekampa mot klasse-samarbeidslina i fagrørsla. Vi står folka over heile verda sin kamp for nasjonalt sjølstende, mot all imperialismen, mot dei to supermaktene USA og Sovjet. Vi vil ta del i kampen mot kulturimperialismen, og kjempe for ein nasjonal og progressiv kultur.

Dersom vi skal kunne ta stilling til og ta del i klassekampen i dag, må vi vite kva slags politikk vi står for i dei enskild sakene, og kva slags side vi står på i kampen for sosialismen. Med utgangspunkt i plattformen velger vi ut reportoar, og tar stilling til saker vi skal kaste oss inn i arbeidet med og stø. Utan ei politisk plattform ville det vere umogleg for oss å fungere som ein slagkraftig front, og setje kulturen i arbeidarklassen si teneste. Plattformen fungerer som ei rettesnor og som ein kontroll for RK si verksemd.

SA: Er det noko samband mellom dei rauda kora i Noreg?

RK: Det er ca. 16 rauda kor i

Noreg. Det er klart at dersom desse verkeleg skal verte den krafta i klassekampen som vi kjempar for, må vi einast i kampen. Difor vart det i pinsa i fjor arrangerer ei korsamling i Trondheim, kor vi diskuterte oppretting av eit forbund for dei rauda kora i Noreg. Det er eit visst samband i dag, men dette skjer ikkje organisert gjennom td. eit forbund. Difor klarer vi ikkje i stor nok grad å utnytte den positive faktoren at det finnst 16 rauda kor i dag. Men vi driv no interne diskusjonar i RK om oppretting av eit forbund for dei rauda kora og korpsa i Noreg, og det første landsmøtet i dette forbundet vil verte holdt innan jul. Det er klart at ein front som kan slå einskapleg på landsbasis, inneheld meir styrke enn eit einsleg kor på ca. 30 stk. i Tromsø.

SA: Korleis fungerer RK i høve til den politiske stoda i dag, og kva meiner du om kulturen sin plass i klassekampen?

RK: For å ta det første sist. Mao Tse Tung seier om kulturen: «Den proletariske litteraturen og kunsten er en del av proletariatets hele revolusjonære sak, eller som Lenin sa, hjul og skruter i hele revolusjonsmaskineriet...» Mao seier vidare: «I perioden for revolusjonen tjener den til å forberede revolusjonen ideologisk, under selve revolusjonens gang utgjør den et nødvendig og viktig avsnitt av revolusjonens allmene front.»

Kulturen er med på å sameine folk i kamp, gje dei entusiasme og inspirasjon til å halde fram. Kulturen er også med på å aktivisere folk, til å ta del og å

tenkje sjøl. I kulturen kan ein setje motseiingane på spissen, drive propaganda for ei sak, og få blomstrande diskusjonar om politiske ting (td: diskusjonane omkring Hålogaland Teater).

RK lyt ta del i og stø opp om arbeidsfolk sine kampar, og vi lyt gjennom kulturen spreie ein politikk som tener sosialismen sin siger. Eit konkret døme: Før 1. Mai er det viktig å diskutere politikk med mange folk, og få dei til å slutte opp om Fagleg 1. Mai-Front. Det at RK stiller opp på gata og syng, gjer at mange folk stansar og høyrer på, og vi har då eit godt utgangspunkt for å diskutere politikk med dei.

Vi har også løyvt pengar til arbeidarar i kamp. I samband med Tromsfisksaka skal vi både syngje på stand i byen og på støttemøte.

SA: Kva driv RK med på no, og kva slags planar har de framover?

RK: Reint politisk sett så er vi nettopp ferdige med diskusjonane på vedtektene til forbundet for rauda kor og korps i Noreg. Så driv vi med planer om å lage eit syngespel/ein revy om ungdommen sin situasjon her i Tromsø.

I val av songar tar vi utgangspunkt i røyndomen, og vil leggje stor vekt på å øve inn songar som uttrykker solidaritet med arbeidsfolk i kamp, songar som står opp om kampen for nasjonalt sjølstende. Ellers driv vi og friskar opp «gamle nummer», som td. Reaksjonalen, Arbeidermarsj, Enhetsfrontsangen, Revolusjonens Røst osv.

SA: Kven kan verte med i raudt kor?

RK: Alle som likar å syngje, og som vil nytte dette til å syngje progressive og revolusjonære songar kan verte medlemmar. Dersom vi skal få sosialisme i Noreg kan vi ikkje la borgarskapet få ha hegemoni over kulturen. Dei songane som dei gamle fagforeningskara no har

lagt bort, må vi knytte saman med klassekampen i dag, gjennom at vi nyttar dei. Difor oppmodar eg mange til å verte med i Raudt Kor. (No treng vi spesielt mange gitar). Vi har øving kvar tysdag, kl. 19.00, på Sommerlyst Ungdomsskole, rom 305. Ta med deg kjende som og likar å syngje, og møt opp!

OVERGANGER

Delegat- gruppa NSU tar - -

Dette vil være en snikinnføring av lova.

PF har en feilaktig og splittende politikk.

PF har kjørt ut med at på grunn av det harde arbeidspresset og en nerveslitende eksamenssituasjon, må studentene ha lov til å fuske. Dette mener vi er helt forkastelig. Har vi eksamen, må vi sjølsagt også ha et reglement for den. Hadde vi ikke hatt eksamen, så er det vel all grunn til å tru at næringslivets innflytelse over både studieinnholdet og strukturen hadde blitt mye større enn den allerede er i dag. Vil PF at arbeidskraftkjerne fullstendig skal overta evalueringa av studentene? Vi mener sjølsagt at det nettopp er i

studentenes interesse at vi beholder eksamen og får et felles eksamensreglement.

Vi har ganske stor støtte blant de ansatte mot disiplinærlova, og denne støtta er det viktig å ta vare på. De aksjonene PF har stelt i stand i det siste, har vært med på å gi drivkraft til de reaksjonære kreftene som ønsker ei disiplinærlov. Derfor virker PFs aksjoner både splittende og reaksjonært.

Det er viktig å intensivere kampen mot disiplinærreglementet, og vise at motstanden er stor før saka kommer opp i de avgjørende organene her ved universitetet i den nye høringsrunden. Delegatgruppa sender derfor i skrivende stund ut materiale om lova til alle institutt-AU'ene, og oppfordrer dem til å reise kampen og fatte vedtak mot lova.

Aviss PF's splittelsesforsøk. Felles kamp mot disiplinærreglementet og politisk knebling av studentene!

Delegatgruppa i Tromsø/NSU

MOT ET STRØMLINJE- FORMA UNIVERSITET

TIL ARTIKLANE FRÅ NSU/Dg.:

Redaksjonen og *Progressiv Front* vil komme attende til desse artiklane i neste nummer av *Studentavisa*. M.a. vil

vi ta opp NSU/Dg. sin kritikk av PF og PF si line på dei sakene dei reiser. Vi vil også oppmode T. Skinningsrud til å

svare NSU/Dg. på deira direkte åtak på ho.

Redaksjonen

De høgere utdanningsinstitusjonene har som sin oppgave å frambringe en høyt kvalifisert arbeidskraft. Gjennom undervisning og forskning skal lærestedene formidle tekniske kunnskaper og ferdigheter og ideologisk tilpassings-evne. Disse kvalifikasjonene skal bli gitt til det antall studenter og på det nivå behovene i det kapitalistiske samfunnet setter. Utdanninga må derfor endres i takt med utviklinga i produksjonen og i den statlige sektor. Dette er formålet med statens reformpolitikk.

Siden utdanning er en uproduktiv virksomhet som baserer seg på de verdiene arbeiderklassen skaper i økonomien, må staten søke å holde kostnadene nede. Spesielt i perioder med lankonjunktur må staten stramme inn utgiftene til virksomheter som ikke er umiddelbart profitable for kapitalen. Stikkordene for den statlige utdanningspolitikken er derfor tilpas-

ning og økonomisk innsparing.

Omlegginga av den høgere utdanninga har det siste ti-året skjedd i to faser. Først ble distrikthøgskolene oppretta og et regionalt høyskolesystem utvikla. Disse skolene skulle ivareta behovet for mer kortvarig, yrkesretta og fleksibel utdanning, samtidig som de skulle tjene som å universitetsfilialer på lavere nivå. Den neste fasen er nå i ferd med å settes igjennom i form av en omlegging av sjølv universitetsstudiene.

- Studietida skal kortes ned,
  - studiene skal samordnes og fleksible overgangsordninger etableres,
  - studieløpet skal effektiviseres gjennom mindre kurs, vektallsordninger og hyppigere eksamener,
  - undervisning og forskning skal skilles og
  - oppdragsforskning få større innpass.
- Dette er tiltak som innebærer økt statlig

styring med utdanninga, og en sterkere faglig og politisk disiplinering. Denne tendensen blir også fulgt opp med endringer i styringsstrukturen på universitetene og forsøk på å innføre egne disiplinærreglement. Studentene blir fratatt råderetten over sin egen organisering og valordning, og interne domstoler skal kunne domme politisk aktive studenter.

I forlengelsen av alt dette ser vi et strømlinjeforma universitet, med ukritiske studier og forskning, politisk overvåking, kontroll og effektiv sjølsensurering fra studentene og lærernes side. (Jfr. situasjonen i Vest-Tyskland).

Det er ei slik utvikling vi i delegatgruppa i NSU kjemper mot. I mindre artikler vil vi her ta opp saker som må sees i denne sammenheng.

Studentene og gradene på realfag

Det studentpolitiske arbeidet med innstillinga til nye grader for realfagene, var en av de første sakene den nye delegatgruppa NSU tok opp. Her var mye brakk mark å ta fatt på. Den såkalte «progressive» fronten i Studentutvalget og de tidligere NSU delegatene i Tromsø hadde ikke løfta en finger for å få reist diskusjonen om hva de nye gradene ville innebære. Dette til tross for at en av delegatene tilhørte fagområdet biologi.

Delegatgruppa som nu består av uavhengige og SVere på universitetet, la fram et forslag til uttalelse om de nye gradene på det siste hovedallmøtet i vårsemesteret, og vi understreka betydningen av at vedtaket ble sendt til de berørte institutter og alle tingrepresentanter. Og hva skjedde? Jo Studentutvalget greidde ikke å få sendt ut de vedtakene som ble fatta på hovedallmøtet og de havna i søppelkorga når høstsemesteret tok til.

Det nye gradsystemet inne-

bærer et sterkt nedkortet og kontrollert hovedfagsstudium. Hovedfaget har hittil utgjort et pusterom der en har kunnet fri seg fra de hyppige eksamenene og vektallene på lavere grad. Endringa går ut på å kutte ut den nåværende cand.real graden og istedet innføre en cand.scient grad på 2 år. I tillegg vil man innføre en doctor scient grad på ytterligere 2 år og tilpasse cand. mag graden etter dette. Det nye systemet har man tenkt å gjennomføre til tross for stillingsstoppen ved Universiteteene og uten utsikter til større statlige bevilgninger. Dette kan umulig føre til annet enn dårligere studietilbud av studentene. Dr. scient studiet vil måtte baseres på stipendier, og med eksterne stipendier vil næringslivets kontroll med den enkelte student/forsker bli sterkere.

Når studentutvalget ikke har fått fram disse sidene ved det nye

Fortsettelse side 11

«Vektal-saka» på samfunnsvitenskap

Den 16/9-77 fatta sentralt undervisningsutval eit vedtak som kan få store konsekvenser for det samfunnsvitenskapelige studium. Vedtaket, som vart støtta av ISV-representanten Tone Skinningsrud, står i sterk motstrid til det enstemmige vedtaket i Instituttrådet på ISV — eit vedtak som har støtte både i lærergrunnplanet og seksjonsorganet på instituttet.

Det er interessant å merke seg at PF/NKS ikkje «offentleg» har teke stilling i denne saka — trass i at det no er 14 dagar sidan NSU-delegatgruppa reiste den. Men ein bør merke seg at P.F. leiara foresvarar standpunktet til T. Skinningsrud og sentralt undervisningsutval (SU) i munnlege diskusjonar.

T. Skinningsrud tek opp fleire viktige spørsmål på veggavisa si. 1.20 gruppe eller 20 vilkårlege vektal. 2. Tilhøvet mellom grunnplan og valde representantar. 3. Sentralt undervisningsutval sin rolle i universitetsstrukturen i Tromsø. Slik T.S.

argumenterar skulle det vore interessant å teke opp både pkt. 2 og 3., men vi vil i første omgang avgrense diskusjonen til SAKA, nemleg «20 gruppe eller 20 vilkårlege vektal».

Kva er skilnaden på dei to vedtaka?

Saka gjeld innpassing av realfagssemner som 3. eller 4. år i det samfunnsvitenskapelige studium. Men i realiteten er dette eit prinsipielt spørsmål, og gjeld: godkjenning av fag- emner/kurs som 3. eller 4. år. Instituttrådet på samfunnsvitenskap sitt vedtak seier at:

1. Kontroll/avgjerdsia i dette spørsmålet skal ver hjå instituttet.
2. Kravet skal vere at faget — emnene skal utgjere ein fagleg einskap på 20 vektal — i realfagsterminologien ei 20 gruppe eller emnegruppe..

Sentralt undervisningsutval (og T.S.) har vedteke kort og godt at: «man ikke stiller krav om hvil-

Fortsettelse side 5

Cand.mag.-komiteen

I tillegg til Gradskomiteens innstilling på realfag, er det en rekke komiteer på gang som legger opp til **studiestruktur- endringer** på de ulike fagområdene. For det historisk-filosofiske fagområdet ble innstillinga fra «Den nasjonale cand.mag.-komiteen» avgitt på forsommeren. Denne komiteen skulle vurdere cand.mag.-utdanninga på bakgrunn av de forskjellige krav til adjunkskompetanse som finnes på Mat.Nat., HF-fagene og på lærerskolene (PH-skolene).

Hva blir foreslått?

Det eneste konkrete forslaget innstillinga kommer med, er en **nedkorting** av studietida med ett semester. Cand.mag. vil bestå av to grunnfag og ett mellomfag, mot nå: To mellomfag og ett grunnfag. Men gjennomføringa av denne nedkortinga etter det mønster innstillinga skisserer, åpner også for ei «to-fagsordning» og ei oppsplitting av fagene i mindre enheter. Vi vet gjennom de studentene som satt i komiteen at det opprinnelig var temmelig stor enighet om ikke å anbefale vektallssystem (etter mønster fra Mat.Nat.-utdanninga), men resultatet ble likevel at komiteen ikke har tatt klart stilling til dette. Dermed åpner innstillinga i realiteten for et **vektallssystem**.

Hva er bakgrunnen for komiteens forslag?

De forslagene komiteen kom-

mer med glir inn i de allmenne tendensene vi har pekt på ovenfor: **Nedskjæring, samordning og fleksibilitet**. Nedskjæring realiseres gjennom nedkorting av studietida, fleksibilitet ved dels en mer fleksibel studiestruktur, dels gjennom en samordning av studiestrukturen på tvers av instituttene, fakultetene og institusjonene (f.eks. DH- og PH-skolene).

Komiteen sjøl reflekterer ikke over hvilke samfunnsmessige betingelser utdanninga foregår innenfor og hvilke målsettinger det kapitalistiske systemet setter for utdanninga. Kravene oppfattes bare som «harmoniseringspress» og «budsjettpress». I tillegg argumenterer komiteen for «større valgfrihet» og «friere studier».

Hva er konsekvensene av innstillinga?

Universitetsstudiene er i første rekke **fagstudier**. En fageksamen innebærer at en, i alle fall ideelt sett, skal ha en grundig oversikt over fagets teori og metode og være i stand til sjøl å tilegne seg mer av faget og forholde seg kritisk til dette. Ei nedkorting av studietida vil undergrave disse målene. Forslaget om en to-fagsordning vil gå utover den faglige breidde og gjøre det enda vanskeligere å se de enkelte fagproblemstillingene ut fra et tverrfaglig perspektiv. Samtidig vil studenter med bare to fag klart

stille dårligere i konkurransen med PH-adjunkter som jobber i skolen. En nedskjæring av studietida kan på ingen måte bedre arbeidsmarked-situasjonen. Det er videre fare for at det utvikler seg et reelt skille mellom forskerutdanning og lærerutdanning: Vi får en forsker-cand.mag. og en lærer-cand.mag, der de siste ikke lenger utdannes i kontakt med et forskningsmiljø.

Sjøl om cand.mag. komiteen er uklart når det gjelder kurs- og vektallsordninger, er det liten grunn til å tro at forsøkene på å skape en mer fleksibel og samordnet utdanning ikke vil skje gjennom slike opplegg. Fagene vil bli prøvd delt opp i mindre deler og kurs. En kan så «fritt» sette i sammen disse til en cand.mag.-grad. En noenlunde helhetsforståelse som dagens fagindelning og studieopplegg tross alt sikrer, vil bli erstattet med en fragmentarisk og overflatisk kjennskap til fagene. Denne atomiseringa av faga vil uvergelig føre til ei innstramning av studieopplegget. Vi vil få fast strukturerte undervisningsopplegg som i all hovedsak er retta mot pensum. Pensumkravene vil bli skjerra, valgfriheten vil bli mindre og omfanget muligens større. Den «frihet» en vinner i å ha flere ting å velge mellom, oppnåes altså på bekostning av mulighetene til sjøl å legge opp pensum og studie-
Fortsettelse side 11

Delegatgruppa NSU tar avstand frå Disiplinærreglementet

Delegatgruppa — NSU tar avstand fra disiplinærreglementet

Det siste som har skjedd i saka om disiplinærreglementet, er at juristene Andenæs og Tønnesen har avgitt betenkninga si.

Disiplinærnemnda skal bli **beslutningsdyktig uten studentrepresentasjon!** Betenkninga avslører det studentene hele tida har hevda, nemlig at lova vil bli brukt mot oss i tilspissa situasjonar. Her står det svart på kvitt at: «disiplinærmyndighetene ikke skal kunne settes ut av spill ved at oppnevnte studentrepresentantar i en tilspisset situasjon nekter å møte».

Det første reglementetsfor-

slaget listet opp tre punkter som grunnlag for **sanksjoner**:

(a) fusk, eller forsøk på fusk eller medvirkning til fusk ved eksamen, og ved kurs og prøver som svarer til eksamen.

(b) fjerning, ødeleggelse eller skade av eiendeler som tilhører lærestedet eller noen som har sitt virke der.

(c) hindring eller forstyrning av vedvarende eller grovere art av undervisning eller anna tillatt virksomhet på lærestedet.

I den nye betenkninga er lista over sanksjoner blitt utvida med et punkt til: Disiplinærvedtak kan brukes mot studenter som åpenbarer eller misbruker opp-

lysninger som under taushetsplikt er blitt betrodd studenten under studiet.

Vi i delegatgruppa-NSU tar på det skarpeste avstand fra lovinntullinga. Men vi mener — i **motsetning til Progressiv Front og Studentutvalget** at det er riktig å gå inn for et felles eksamensreglement (Fusk til eksamen der eneste sanksjonsmiddel er annullering av eksamen). Dette gjør vi fordi vi ellers kan risikere lokale disiplinærforsøk — enten ved at gamle eksamensreglement blir utvidet eller ved nye som åpner for tilsvarende disiplinering.

Fortsettelse side 7

Sovjets rolle i Eritrea og Angola:

Nykolonialismens forsvarere!

- av Hans Evju -

I 1960 okkuperte Etiopia Eritrea og gjorde landet til den 14 provinsen i Etiopia. I dag prøver Etiopia og Sovjet/Kina å spre den oppfatningen at det eritriske folkets kamp er et stamme eller separatistopprør. Sannheten er den motsatte. Eritrea er en egen nasjon med felles økonomiske, språklige og kulturelle trekk som nasjonen har utvikla i sin snart 100 årige eksistens som koloni (først italiensk fra 1890 - 1941, britisk 1941-50, etiopisk fra 1950 til i dag). Som egen nasjon krever eritreerne retten til å bestemme i sitt eget land. De vil opprette en progressiv eritreisk nasjonalstat. Hvis de klarer det vil dette være et hardt slag mot den etiopiske fascismen og mot imperialismens forsøk på å tvinge de afrikanske statene og frigjøringsbevegelsene inn i et økonomisk, politisk og militært avhengighetsforhold til henholdsvis sosialimperialismen og USA imperialismen. Både Den Patriotiske Fronten i Zimbabwe under Zanu og Zapu sin ledelse og PAC i Azania legger i dag avgjørende vekt på at frigjøringa fra rasistregimene ikke må føre dem inn i en ny avhengighet til supermaktene.

Situasjonen i Eritrea nå ser ut til å være at frigjøringsbevegelsene forbereder angrepet på de 2-3 byene Etiopia holder i Eritrea. Eritriske frigjøringsledere uttaler at de ut fra militære vurderinger kunne ha tatt hovedstaden Asmara allerede. Men hensynet til sivilbefolkningen i byen og det faktum at enhetsforhandlingene mellom de to frigjøringsbevegelsene EPLF og ELF ennå ikke er sluttført blir angitt som årsaken til at hovedstaden ikke er stormet.

Etiopias nært forestående nederlag har gjort Sovjet desperat. I følge NTB/Reuter/UPI 24/9 blei 300 pansrede troppetransportkjøretøyer losset i havnebyen Assab. Etiopia har videre mottatt stridsvogner og bombekastere i et stort antall fra Sovjet. Den eritriske frigjøringsbevegelsen ELF har tidligere meldt at Sovjet har inngått en avtale med Etiopia om levering av 48 jagerfly av typen MIG-21. Disse er fløyet til Addis Abeba for å bli satt inn i kampene. Kubanernes oppgave er ved siden av rein offisersvirksomhet, å lære opp etiopierne i bruken av disse nye sovjetiske våpnene, en tjeneste de gjør side om side ved russiske, øst-tyske og israelske(!) instruktører. Den russiske våpeninnspøytinga vil ha som eneste funksjon å forsterke og forlenge det eritriske folkets lidelser. Nederlaget vil ikke Sovjet unnsilpe ganske enkelt fordi et folk som slåss for en rettferdig sak alltid vil vinne til syvende og sist.

Sovjet og Kuba har i Etiopia bare ganske enkelt overtatt USA's rolle som støttepillar for den etiopiske kolonialismen. De har også overtatt alliansen med Israel som ser Etiopia som en viktig motvekt mot den afrikansk-arabiske alliansen mot sionismen. Mer enn noe annet viser disse to rollebyttene Sovjet/Kubas virkelige rolle i Afrika: **Aggressiv nykolonialisme og ingenting annet.**

Denne nykolonialismen forsvares av SV. En gjennomgang av det siste halve året frambringer en del artikler om Afrikas Horn som har dette til felles:

- 1) Det etiopiske fasistregimet roses som radikalt.
- 2) Avisa unngår systematisk å ta

stilling til den eritriske frigjøringskampen.

3) Om Kubas rolle tier man eller man gjengir Castos standpunkter (Ny Tid 24/7 - 15/9 - 22/9 - 31/8 - 6/10)

Vi ser gjennom dette klart hvordan SV's illusjoner om Sovjet og deres forsvar av den sovjetisk/kubanske innblandinga i Angola nå fører dem rett inn i fangarmene til Mengistos bødler. Vi har fått den første av mange framtidige dokumentasjoner på at vil en støtte en supermaktspolitikk så vil en uvegerlig komme i motstrid til folkenes frigjøringskamper i land etter land.

USV på universitet i Tromsø støtta på det siste hovedmøtet den eritriske frigjøringskampen i en resolusjon, og det var sjølsagt bra. Samtidig tegna de et bilde av situasjonen i Etiopia/Eritrea der USA imperialismen blei utpekt til hovedfienden til det eritriske folket. USA imperialismen var den viktigste støttespilleren til Etiopia til 1975. I dag har Sovjet denne rollen. Dette veit USV. Hvorfor fortier de dette? Kuba har mellom 6000-10000 instruktører i Etiopia. Dette veit USV. Hvorfor blei ikke Kuba nevnt med ett ord i resolusjonen mens USA, som idag ikke har noen soldater der, blei utpekt til hovedfienden? Disse forvrengningene utgjør et system. Systemet består i å beskytte Sovjet og Kuba slik at folk ikke skal se hvilket forræderi disse landa gjør seg skyldig i.

For USV er denne taktikken særlig nødvendig fordi de har lagt så mye prestisje i forsvaret av den sovjetisk/kubanske intervensjonen i Angola. I en løpeseddel fra USV nylig om Kina, AKP og Angola) presterer de det mesterstykket å hevde at MPLA regjeringa slett ikke er avhengig av Sovjet.

La oss svare USV med ett eneste enkelt eksempel:

MPLA støtta før den eritriske frigjøringskampen. Hvorfor tror USV at MPLA, plutselig etter at Sovjet i 1975 hadde funnet ut at det etiopiske fascistregimet var «revolusjonært», slutta å støtte Eritrea, i en fei fant ut at kampen deres var reaksjonær?

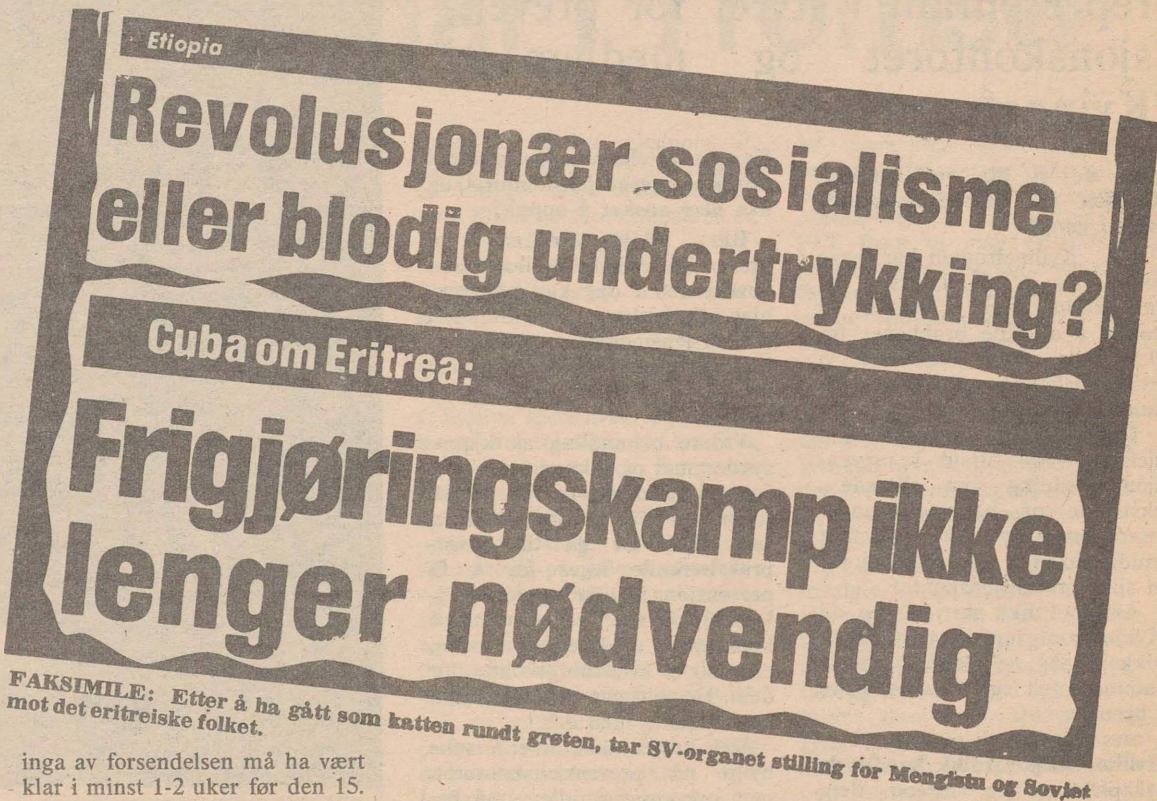
Tror USV det var fordi MPLA var så fantastisk uavhengig av Sovjet?

USV nekter å ta den sjølkritikken på sin Angola politikk som så snart burde komme hvis USV skal unngå å bli fullstendig latterliggjort i progressives øyne. På ny hevdes det at kubanerne intervenerte for å slå tilbake den sør-afrikanske invasjonen i Angola.

For det første: Hvorfor blei ikke da de kubanske troppene trukket ut av Angola etter at de sør-afrikanske styrkene trakk seg ut? Hvorfor er det 10000 kubanere i Angola i dag hvis det ikke er for å «beskytte» det angolske folket fra det angolske folket?

For det andre: Sovjets forsendelser av eksperter og våpen starta i januar 75 (omtrent samtidig med undertegnelsen av Alvor avtalen) den sør-afrikanske invasjonen begynte den 23. oktober 1975. Hvordan kunne Sovjet intervensjonere «for å slå tilbake et sør-afrikansk angrep» som kom ca 9 måneder etter den sovjetiske intervensjonen?

For det tredje: Ca 15. oktober kom de første 750 kubanske soldatene til Angola. Planlegg-

inga av forsendelsen må ha vært klar i minst 1-2 uker før den 15. oktober. Hvordan kunne disse soldatene bli sendt til Angola for å slå tilbake et sør-afrikansk angrep, som på det tidspunktet ennå ikke var kommet? (som kom 1 uke etterpå.)

For det fjerde: Hvis Cubas hensikter i Afrika bare var å beskytte afrikanerne mot rasistregimene i sør, hvorfor blir da 6000-10000 kubanere satt inn i Eritrea mot den eritriske frigjøringskampen? Er Castro sinnssyk eller spiller han sovjets nykolonialistiske spill?

Tros USV det er tilfeldig at frigjøringsbevegelsene i Zimbabwe og Azania har sagt klart i fra at de overhode ikke ønsker «hjelp» fra de kubanske leiesoldatene i deres frigjøringskamp?

Vi tror USV nå ville lønne seg på å besinne seg en smule og erkjenne at det ikke nytter å repetere gamle skrøner i det uendelige. Når vi likevel tror at USV slett ikke vil ta til fornuft så er det fordi organisasjonens tankeunivers er så gjennomsyra av pro-sovjetisk tankegods at dette lammer vurderingsevnen.

BILDET: Eritriske frihetskjemper. Disse er det nå de norske revisjonistene, både SV og «NKP»-typen, faller i ryggen.

(Foto: NPS)

Referat fra styremøte i samskipnaden 30/9

Husleieøkning i oktober - En rein provokasjon mot studentene

Studentene på Storskogåsen har i snart 3/4 år krevd en nedsettelse av husleia på Storskogåsen med 10% for å kompensere den lavere standarden på Storskogåsen i forhold til Prestvann.

(Forskjeller i resepsjonsordning, telefonordning, vaskeorganiseringa som vi har gjort sjøl og inventarløsninga). Premisset for Storskogåsbeboerne har hele tida vært at utgiftene ved en slik husleienedsettelse skulle belastes budsjettet og ikke taes inn gjennom husleieøkninger. Samskipnadsstyrets flertall har hele tida gått steilt i mot dette og hevdet, stort sett uten begrunnelse, at det ikke eksisterer noen standardforskjell. Leieboermøtet på Storskogåsen vedtok derfor den 13/9:

«Leieboerne på Storskogåsen vil ikke lenger påta seg noe ansvar for renholdet av fellesrom (trapper, korridorer, oppholdsrom og

vaskerom) på Storskogåsen. Leieboerne finner dette naturlig etter at styret i Samskipnaden ikke har funnet å ville kompensere studentenes deltagelse i renholdet med lavere husleie».

Svaret på dette vedtaket kom på siste møte i Samskipnaden der flertallet pressa gjennom en husleieøkning på 5,- kr. pr måned for enkelthybler og 10 kr pr måned for dubletter og leiligheter. Dette for å få inn de 7500 kr som trengtes for å opprette ei halvdagsstilling ut året for å få vaska på Storskogåsen.

På det samme styremøtet vedtok styret lønnsforhøyelser for en av sjefene i Samskipnaden, som opererer med ei lønn over 100.000 kr i året. Denn lønnsforhøyelsen var den siste i en serie lønnsforhøyelser for toppsjefene i samskipnaden som har påført Samskipnaden en utgiftsøkning på 20-30000 kr i året.

Styret har til enhver tid råd til å

bevilge seg sjøl og sine nærliggende herligheter store lønnsforhøyelser, men har absolutt ikke råd til en utgiftsøkning på 7500 kr.

Samtidig gadd ikke styret en gang å undersøke om det trengtes en halvdagsstilling til reingjøringa på storskogåsen. (Ei halvdagsstilling er lik 20 timer i uka) Hadde styret undersøkt det så ville de ha funnet ut det som beboerne på Storskogåsen for lenge siden har funnet ut, nemlig at ca det halve timeantallet, dvs 10 timer i uka absolutt ville vært tilstrekkelig.

Styrets vedtak var en studie i arrogant studentfientlig politikk og vi bør svare på vedtaket ved å bevare enigheten blant studentene og forberede oss på Samskipnadens budsjettforslag for vårsemesteret som ganske sikkert vil innebære store husleieøkninger.

KVINNEFRONTEN HAR STARTA PREVENSJONS-KONTOR I TROMSØ

Studentavisa har intervjuet Birgit Eliassen, sykepleierens representant i styret for prevensjonskontoret og medlem i Kvinnefronten.

Kan du si litt om hvordan arbeidet for prevensjonskontor kom i gang?

BE: Kvinnefronten har lenge jobba for å få i stand et prevensjonskontor i Tromsø. Vi valgte å angripe problemet fra flere sider. Først undersøkte vi hvilket behov som eksisterte ved å snakke med unge jenter.

Derneft la vi stor vekt på å sjekke hvilke tilbud i prevensjonsveiledning som allerede eksisterte på helsestasjonene rundt om i byen. Men vi fant imidlertid ut at det var behov for et slikt prevensjonskontor.

Arbeidet fikk fart på seg da Kvinnefrontgruppa på Håpet gikk i gang og planla kontoret sammen med leger og sykepleiere i byen.

Hvilke reaksjoner fikk dere fra de sykepleierne og legene dere kontaktet?

BE: Det var bare positive reaksjoner. Folk viste stor interesse, og det var ingen vanskeligheter med å få folk til å jobbe på kontoret. Det er nå 12 leger og 12 sykepleiere knyttet til kontoret, og de jobber alle gratis.

Kan du fortelle hvordan arbeidet drives på prevensjonskontoret, og hva dere ønsker å oppnå?

BE: Målet vårt er å gi prevensjonsveiledning til alle som ønsker det. I dag kan ungdommen få hjelp til veiledning i prevensjonsmetoder, underlivsundersøkelser i forbindelse med innsetting av spiral og resept på p-pille.

Videre behandling av kjønnsykdommer og søknad om abort. Jeg vil understreke at vi vil forsøke å nå den ungdommen som ikke tør gå til privatpraktiserende leger for å få prevensjon, nemlig ungdom mellom 14 - 18 år. Vi ønsker ikke å konkurrere med legene i byen, eller bli et avlastningskontor for dem. De som går til lege i byen, bør fortsette med det.

Det koster ikke noe å søke hjelp på prevensjonskontoret, men prevensjonsmidlene må betales. Målet vårt er å kunne gi gratis prevensjonsmidler. Videre vil vi arbeide for at kommunen skal overta ansvaret for drifta av kontoret. Vi mener det bør være kommunens ansvar og plikt å gi prevensjonsveiledning til alle som ønsker det.

Birgit Eliassen, sykepleierens representant i styret for prevensjonskontoret

Dette prevensjonskontoret har vakt interesse blant studenter, i sær på medisiner, som ønsker å jobbe for bedre prevensjonsveiledning. Hvordan ser du på dette?

BE: Jeg synes det er fint at det er så mange studenter som er interesserte. Det er kanskje en ide å få brukt disse kreftene i arbeidet for å nå fram med prevensjonsveiledning i skolene, spesielt å få

bukt med den praksisen som finnes i ungdomsskolene, der det kun er folk innen skolene som har anledning til å gi denne prevensjonsveiledning.

Ellers å få ut propaganda til ungdommen om dette prosjektet. Propagandaen er et viktig ledd i dette arbeidet og bør deles ut der ungdommen befinner seg.

Hvordan har frammettet vært til kontoret?

Sist, altså første gang kontoret var åpent, møtte det fram 7 stykker. Dette synes vi var et bra antall, tatt i betraktning hvor nytt dette prosjektet er og hvor mange fordommer som eksisterer ute blant folk og også ungdommen når det gjelder prevensjonsveiledning i det hele tatt. Det er ikke alle unge som våger å oppsøke oss før de har sett andre gjøre det. Derfor er det veldig viktig å nå ut med propaganda og informasjon.

Har det vært reaksjoner fra andre hold i byen?

Ungdomsklubbene er veldig interesserte. Til et seminar for ungdomsledere her i byen, ble vi invitert til å møte med en representant. Dette for å vite hva vi driver med på kontoret og fordi de er interesserte i opplegget vårt.

Et siste spørsmål - tror du det vil bli lettere å få abort ved å ha et slikt kontor som dette?

BE: Nei, ikke så lenge nemndene består. Hensikten med kontoret er ikke selvbestemt abort — men selvbestemt svangerskap.

Referat fra styremøte i samskipnaden

Kantinedrifta på Prestvatn

Administrasjonens forslag om intensiv kafeteriadrift i forsamlingslokalet under Maurtua på Prestvatn fikk i første omgang ikke flertallet med seg i styremøtet den 13/9. Studentrepresentantene gikk ut fra debatten og vedtakene som hadde vært på leieboermøtene på Prestvatn og vi mente at en intensiv drift ville føre med seg mye uro og bråk i bomiljøet.

Administrasjonen fikk så i oppdrag å utarbeide forslag til drift som styret kan ta stilling til

på neste møte. Studentene fikk altså i denne saka delvis støtte fra noen av de øvrige representanter.

Samarbeidet mellom studentrepresentantene i styret og leieboerutvalget på Prestvatn har ikke vært det aller beste, og det må vi sjølv ta kritikk for. Vi ser det slik at forsamlingslokalet på Prestvatn kan bli et stort gode for studentene - dersom drifta blir slik at vi er tjent med den. Det er derfor viktig at vi har godt samarbeid med og god støtte fra leieboermøtet og utvalget på Prestvatn for å vinne fram.

Husleiene

Ellers er det nå klart at de økningene i husleien som var varslet tidligere ikke blir satt i verk i år. Økningene ble ikke godtatt av Statens Priskontroll! Budsjettet er dermed fortsatt i stor underbalanse, og vi må være forberedt på framlegg om store økninger til neste år. Budsjettet for neste år skal legges fram for styret om kort tid, da vil vi få et første varsel om hva vi kan vente oss.

Økt husleie på Prestvatn? ▶

Det ble på møtet vedtatt, mot studentenes stemmer, å øke prisene på kantinen med 8% i snitt. Vi er nå i ferd med å undersøke om denne grensa er overholdt.

Studentrepresentant i Samskipnadsstyret.

Bra med aksjoner! Lær av Soweto!

Mange forskjellige aksjoner har skapt blest og diskusjoner siste tida, — aksjoner som slår et

slag for viktige og rettferdige saker. Det er bra — vi støtter dem, vi slutter opp om dem.

Hvem tjener på rettferdige aksjoner og hvem angriper?

USV-ledelsen fornekter seg ikke. Sammen med den åpne reaksjonen står den fram og angriper aksjoner fordi «de fremmer reaksjonen».

...anti-imperialister demonstrerte bl.a. på Universitetet i Oslo mot sionismen, mot kulturavtalen Norge har oppretta med sioniststaten Israel.

USV i Oslo slutta ikke opp, men kjørte ut at «demonstrasjonen fungerte politisk reaksjonsnært ved å innby til å framstilles om terror mot ytringsfrihet, antisemittisme og lignende», USV innbyr pressa til å komme med mer hets, istedet for å støtte palestinerne kamp.

La oss ta kampen mot disiplinærreglementet. USV, som sier de avviser reglementet, tar avstand fra aksjoner mot det, fordi de «fremmer reaksjonen».

(Veggavis på univ, i Tromsø.)

Altså, USV tar avstand fra aksjoner som borgerskapet misliker og som får borgerskapet til å reagere!

Hva skjedde i Soweto

Skoleungdommene som gikk i spissen var relativt få i begynnelsen. Opprøret vokste, og svære militante aksjoner mot rasisme og nasjonal undertrykking blei resultatet.

Visst gikk borgerskapet til nestiltak: myrding og fengsling fulgte. Men det rokker ikke ved den kjensgjerning at aksjonene blei til ei verdensbegivenhet av enorm betydning.

-Hva med demonstrasjonene mot porno

Kvinnefrontens demonstrasjon mot åpning av pornoklubb i Skien samla over 1000 demonstranter. Etterpå oppretta bor-

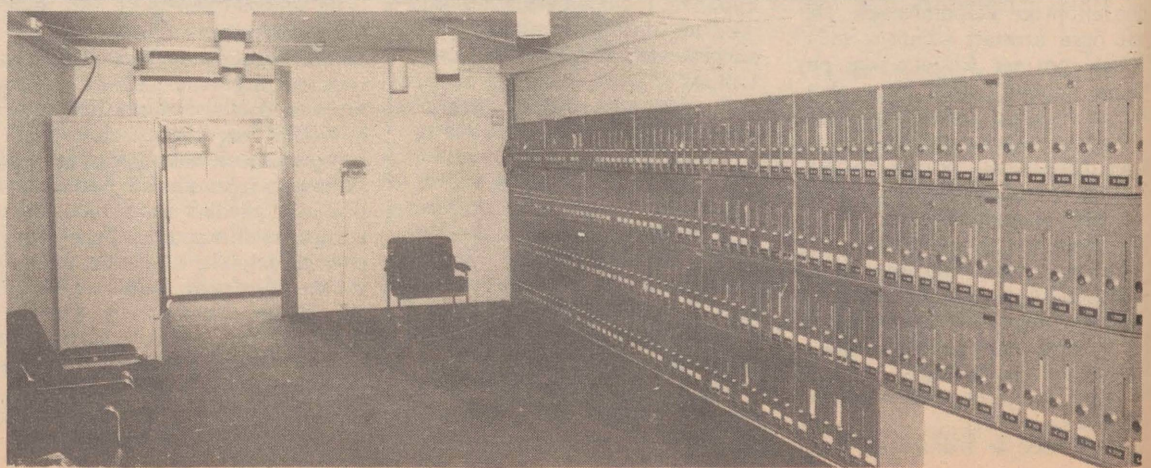
gerskapet borgervern som skulle ta fremtidige demonstranter mot pornografien.

Tjente eller tapte den progressive kvinnebevegelsen på aksjonen i Skien?

Fram for aksjoner!

Vi veit på forhånd at borgerskapet vil stikke hodet fram, med løgn, hets og verre midler når aksjoner settes i verk. Men det avslører jo bare borgerskapets umoral og råttenskap enda tydeligere.

Rettferdige aksjoner setter søkelyset på, propaganderer for og samler folk bak rettferdige krav og viktige kamper som pågår. I tillegg gjør de skillet mellom venner og fiender skarpt, é og de avslører falske venner som sier de støtter, men som når det kommer til stykket, faller en i ryggen.

* OVERGANGER *

Studentene-

gradssystemet til tross for at saken har vært oppe i instituttrådene for 11/2 år siden, og at en gradskomite for UiT har arbeidet med saken, viser dette den fullstendig manglende kontakten mellom studentutvalget og studentenes representanter i instituttrådene. Studentutvalget sitter ikke engang inne med hvilke studenter som sitter i beslutningsorganene på universitetet, men politisk ledende ønsker de være.

Hvor står så denne saken i dag? IMB og IBG har vedtatt Seglement som er i tråd med Oslo-forslaget til nye grader, bortsett fra at Tromsø setter 2 år for hovedfag, Oslo 11/2 år.

Delegatgruppa har sendt brev til alle studenter og ansatte i tinget hvor saken kommer opp i høst. Det samme brevet har blitt sendt til instituttrådsrepresentanter ved IMB. Videre har vi spredd NSUs hefte om de nye gradene, og drevet veggaviser om saka.

På IBG krever studentene (allmøte 5/10) at instituttet arrangerer instituttforsamling på saken — fordi det hersker stor uvitenhet om de nye gradene både blant studenter og ansatte, men også fordi tinget ennå ikke har behandlet forslaget.

Som NSU delegat vil jeg oppfordre studentene ved IMB og IMR til å ta et lignende initiativ. Ta kontakt tlf. 81715 Mand. 12.z714. Tors. 1730—1930

Else Bottengård
Delegatgruppa NSU

Cand.mag.-

opplegg. Endringene vil dermed føre til mer ensrettede studier, hvor studentene får mindre anledning både til kritisk arbeid med fagene og utenomfaglig aktivitet.

Hvor står saka her ved universitetet?

Cand.mag.-komiteens innstilling er for tida ute til høring ved de enkelte instituttene. Høringsfristen på det enkelte intitutt er 1. des. i år, og for universitetet som helhet 1. feb. til neste år.

Det er viktig at studentene, spesielt på språk og historie, diskuterer komiteinnstillinga. Et forslag om å omlegge forberedende i retning av en ren pedagogisk variant, gjør at også forberedende-studentene bør sette seg inn i innstillinga. Videre må innstillinga sees i sammenheng med forslaget som foreligger her på universitetet om å utvide den praktisk-pedagogiske utdanninga til ett år.

Det er viktig at alle studentrepresentantene i instituttråd, undervisningsutvalg og Tinget markerer kritikk og legger fram forslag til uttalelse mot innstillinga. På språk er allerede ei gruppe igang med å forberede diskusjonene og den videre behandlinga av saka.

Delegatgruppa i NSU har tatt initiativ til å få spredd NSUs hefte om cand.mag.-komiteen og vil ellers følge opp saka på hovedallmøte. Vi vil også skrive brev til de forskjellige studentrepresentantene på instituttene hvor vi informerer om saka.

Hva vil skje framover?

Helt til slutt tror vi det kan være grunn til igjen å understreke at cand.mag.-komiteens innstilling må sees i en større sammenheng. Allerede nå vet vi at det er nedatt komiteer som skal følge opp Gradskomiteen og utarbeide med omfattende endringer i gradene både på det samfunnsvitenskapelige og historisk-filosofiske fagområdet.

Disse framstøtene må vi forberede oss på ved å strate diskusjonene nå. Vi må kritisk gå igjennom fagene våre og den kvalifiseringa vi gjennomgår, og finne ut hvor vi vil stille våre egne krav for å få bedre studier.

NSU-delegatgruppa

Referat frå NSU sitt

Landsstyremøte

24.9.77

Landsstyremøtet opna med at Progressiv Front (PF) fremja forslag om at landsstyrepräsentantane skulle slutte seg til ein demonstrasjon mot kulturavtalen mellom Noreg og Israel. Arrangør var Palestinakomiteen. Forslaget fekk ikkje støtte frå andre en PF. Grunngevinga for ikkje å støtte framlegget var dels at PF ikkje kunne sei noko om parolegrunnlaget — utover det som er nemnt ovanfor — og dels at landsstyremøtet sjølv utan avbrot (for demonstrasjonen) truleg ville ta lang tid.

Dei viktigaste sakene på landsstyremøtet var kampen mot disiplinærreglementet og orientering om cand.mag. — og gradsarbeidet.

Disiplinærreglementet

NSU har laga ein løpeseddel — «**Avvis disiplinærreglementet**» som skal spreist ved dei aktuelle lærestadane. Det blir her slått fast at betrekninga frå dei to juristane Andenesd og Tønnessen ikkje betrar reglementet på noko punkt. Tvert om syner ho enda tydelegare enn før at disiplinærlova vil bli brukt mot studenter i tilspissa situasjonar. Det blir også slått fast at det einaste vi kan og bør godta, er eit sams eksamensreglement. (Syner ellers til eigen artikkel). I diskusjonen kom det fram at det var usemje om korleis studentane skal

aksjonere. PF meinte at landsstyret skulle **tilrå** ei landsomfattande aksjonsveke 3.-9. okt. og at NSU skulle støtte initiativet frå «Aksjonskom. mot disiplinærreglementet» (danna i Oslo).

Landsstyret avviste begge forslaga og vedtok at det på lærestadane bør dannast tverrpolitisk aksjonskomitear og at det må bli dei lokale aksjonskomiteane si sak å vurdere aksjonsformer. **Cand.Mag.- og gradsarbeidet.**

NSU har laga eit lite hefte om «Cand.mag.-komiteens innstilling». Det skal seinare lagast eit grundigare hefte. Når det gjeld «gradsarbeidet» blei seminaret 16. og 17. sept. oppsummert som stort sett vellukka — trass i mangelfull førebuing frå NSU si side. Det er no kome igang ei aksjonsgruppe i Bergen.

Ellers vart det på landsstyremøtet vedteke tre resolusjonar é om israelske gjesteførelsesarar é om suspensjonssaka på Nyland é om høgsterettsdommen i Hammerværksaka.

I resolusjonen om suspensjonssaka på Nyland heiter det m.a.: «NSU har i tidligere vedtak tatt avstand fra bruken av suspensjoner og eksklusjoner fra faglige tillitsverv og fra fagforeningene for å løse **politiske** motsetninger ..... På et klubb-

Rapport fra studentpolitisk seminar i Tromsø

I høstlige omgivelser ble det avvirket et utdanningspolitisk seminar på Hella noen mil utenfor Tromsø, den 1. - 2. oktober. Norsk studentunions delegatgruppe og sosialistisk forum i Tromsø sto som arrangører og hadde fått NSU-leder Kjell Roland og Peter Arbo (fra NSU/dg. i Tromsø) til hovedinnledere. De spørsmål som sto i fokus på seminarets første dag var: a) Analyse av utdanningssektoren og statens rolle, b) hovedtrekk i den statlige reformpolitikken, c) studentenes klassemessige stilling og d) den aktuelle situasjonen og strategien framover. Andre dag var viet erfaringene fra det studentpolitiske arbeidet i Tromsø og oppgavene framover.

Kjell Roland gikk i sin innledning inn på hvordan utdanningssektoren som uproduktiv sektor representerer en trussel mot kapitalakkumulasjonen. Dette får spesielt betydning under krisetendenser i økonomien. Den statlige utdanningspolitikken vil i en slik situasjon stadig angripe universitetenes relative selvstendighet. Det er på bakgrunn av en slik forståelse vi må se de konkrete statlige utdanningsreformer som idag manifesterer seg. Roland skisserte opp seks hovedpunkter i denne reformpolitikken: 1) Nedkorting av den gjennomsnittlige studietid, 2) lukking, 3) effektivisering av sjølstudieføreløpet, 4) skille forskning fra undervisning, 5) oppdragsforskning og 6) administrative endringer.

Ut fra disse hovedtendenser kunne vi trekke opp linjene fra Ottosenkomiteens innstilling fra

sluten av 60-åra, gjennom St. meld. 17 (1974/75) til dagens cand.mag.- og Gradskomiteer mm. Ellers berørte innlederen en del spørsmål angående betingelsene for en sosialistisk studentpolitikk, som han mente måtte komme utover stadiet av snever interessekamp. Bare ut fra en politisert forståelse av de statlige utdanningsreformer kan vi føre en konsekvent og effektiv kamp mot framstøtene, samtidig som grunnlaget for de større perspektiver er lagt. Her nytter det lite med NKs halvparanoide oppfatning av det statlige uhyre, fokusering på interessekampen og de borgelige demokratiske rettighetene. En studentpolitikk med et slikt begrenset utgangspunkt vil nødvendigvis føre langt ut på (det småborgerlige) jordet.

I de påfølgende gruppe- og plenumsdiskusjoner ble spesielt mellomlagsproblematikken og fagkritikkens rolle tematisert.

Peter Arbo brukte største delen av sitt innlegg til å gå igjennom den studentpolitiske historie ved universitetet i Tromsø. Fra universitetets offisielle etablering høsten 1972 fram til i dag kan vi skille ut fire hovedfaser: 1) Enhetsfasen varer til begynnelsen av 1974 og kjennetegnes av stor studentpolitisk aktivitet blant de fleste studentene. Aktiviteten er spesielt knyttet til universitetets etableringsfase. 2) «Demobliseringsfasen» fram til slutten av 1975 er karakterisert gjennom avpolitisering, synkende massedeltakelse og skjerpert motsetning mellom de studentpolitiske grupperingene. 3) Gjennom hele 1976 negliseres nesten alt studentpolitisk arbeid. Hovedallmøtene

har svært liten oppslutning. En del konsentrasjon omkring «eksterne» saker som f.eks. streikestøttearbeid. 4) Fra slutten av 1978 fram til idag er fortsatt preget av passivisering, men med tendenser mot litt økende aktivitet og oppslutning f.eks. i forbindelse med allmøtene.

Til disse hovedfaser hører videre spesifikke student- og universitetspolitiske merkesaker. Her kan nevnes, styringsstrukturdebatten, samskipnadsspørsmålet, omorganiseringdebatten, målsetningsdebatten, St.meld. 17, husleiestreiken, Alstadheimutvalget, suspensjonssaka, disiplinærreglementet etc. **Arbos innlegg vil forøvrig, i en utvidet og omarbeidet utgave, bli mangfoldiggjort, noe som spesielt vil kunne komme nye studenter til gode. I relasjon til den refererte historikk tok gruppediskusjonen opp strategien framover, betingelsene for å snu den generelle avpolitiserende tendens og spørsmålet om en eventuell front organisering.**

Seminaret må betegnes som svært vellykket både hva oppslutning, aktivitet og diskusjon angikk. Spesielt fikk det betydning for de ex.-phil. studentene som møtte opp, siden vi i tillegg til de nevnte tema tok opp ex.-phil.-debatten igjen. Det sosiale samværet på lørdagskvelden fungerte også over all forventning, noe som har sammenheng med at vi unngikk den fryktede SV-kosen. Seminaret frister så absolutt til gjentagelse.

Rune Hagen

Universitetsledelsen saboterer behandling av formell, skriftlig klage fra NTL

Fiskerifagstyret gjorde, etter forslag fra formannen Abraham Hellestvedt, i april 1975 vedtak om at bedømmelseskomiteer skulle anvendes ved stipendfornyelser. Styret i NTL avd. 108/12 ved universitetet sendte en formell, skriftlig klage over vedtaket med krav om at vedtaket skulle kjennes ugyldig. Denne klage har Administrasjonen og Fiskerifagstyret uten saklig grunn og i strid med forvaltningsloven nektet å behandle. Det har heller ikke kommet fram formelle innvendinger mot klagen. I fall Fiskerifagstyret eller Administrasjonen hadde hatt slike innvendinger, skulle de, ifølge bl.a. forvaltningsloven regler om veiledningsplikt, opplyst NTL om dette.

NTL's krav om at vedtaket måtte kjennes ugyldig, var begrunnet i at vedtaket ble gjort uten at saken var satt på dagsordenen og uten at det var sendt ut saksdokumenter av noen art og at saken var belyst. Vedtaket ble også gjort uten at de som var part i saken var blitt varslet og gitt anledning til å

uttale seg og uten at det var gjort rede for hva saken gjalt. NTL pekte videre på at vedtaket var et brudd på stipendiatenes arbeids- og ansettelsesvilkår slik det var framgått av betenkninger og utlysninger av stillingene, og forøvrig etablert gjennom sedvane og praksis. Det ble også pekt på at vedtaket var et brudd på prinsippet om at behandlingen av stipendfornyelser måtte være lik ved alle institutter og organer ved Universitetet.

Sett fra fagforeningas side oppfattes Universitetets nekting av behandling av klagen, som et uttrykk for den forakt og arrogant universitetsdirektøren opptrer overfor de fagorganiserte og som et grovt brudd på foreningas rettigheter. NTL's klage er (nå til uttalelse ved LO's Juridiske kontor, vil trolig om kort tid bli tatt opp med Justisdepartementet og Kirke og undervisningsdepartementet med krav om at vedtaket kjennes ugyldig. Forhåpentlig vil Administrasjonen og involverte organer få en skarp reprimande.

STUDENTAVISA I TROMSØ

PRINSIPPIELL OG POLITISK VIKTIG STIPENDSAK FORAN AVGJØRELSE

Helge Ramstad:

«En usaklig oppsigelse som skader universitetets renome både som vitenskapelig og demokratisk institusjon»

Saken om Helge Ramstads stipendfornyelse, som var et stort universitetspolitisk stridsspørsmål i fjor, blir i disse dager sluttbehandlet hos Sivilombudsmannen. Universitetsstyrets vedtak om ikke å fornye hans stipendium har vakt stor oppmerksomhet, også utenfor Universitetet i Tromsø, fordi saken får konsekvenser både for forskningsmiljøene og stipendiatene ved samtlige norske universiteter.

Behandlinga av stipendiatens søknad om forlengelse fikk hard kritikk fra mange hold, bl.a. fra Hovedallmøtet for Tromsøstudentene, NTL 108/12, LO's Juridiske kontor osv.

Allmannamøtet for stipendiatene karakteriserte i et enstemmig uttalelse styrets vedtak som et klart overgrep mot stipendiaten og pekte på at både bruken av bedømmelseskomite og det å nekte forlengelse var brudd på sedvane og praksis. Det normale ved universitetene i Norge har gjennom årtider vært at stipendiaten forlenges inntil fem år temmelig automatisk.

Ramstad mener at han desuten kan bevise at styret ikke har hatt saklig grunnlag for å avslå stipendforlengelse, og at framgangsmåten ved vurderingen av hans arbeid som stipendiat er vitenskapelig uholdbar.

De politiske motivene bak framgangsmåten med bruk av bedømmelseskomite og vedtaket om avslå skinner tydelig igjennom. Universitetsdirektøren og styrets flertall har ønsket å fjerne en stipendiat som faglig har arbeidet ut fra et marxistisk perspektiv og som har deltatt aktivt med å bygge opp ei fagforening ved universitetet.

Styret gikk utenom vanlig praksis og sedvane.

Ved å oppnevne en bedømmelseskomite på tre medlemmer som skulle vurdere Ramstad sitt arbeid, og ved å innkreve skriftlig materiell, brøt universitetsstyret i Tromsø med vanlig praksis og sedvane her i landet. Vanligvis er det stipendiatens veileder som uttaler seg om dennes arbeid utifra at han kjenner dette best.

At stipendfornyelse har vært temmelig automatisk er godt dokumentert av professor Jakob Meløe. Og tidligere rektor Peter F. Hjort, som direktøren har innhentet uttalelse fra(!), skriver at han «finner det rimelig at Ramstad er som andre stipendiat — regnet med at fornyelsen ikke ville bli noen vanskelig sak. Han hadde grunn til å regne med det etter praksis fra de andre universitetene».

Bedømmelseskomiteens rolle

Det sentrale ankepunkt mot styrets vedtak, mener Ramstad er at bedømmelseskomiteen ikke vurderte hele arbeidet hans i stipendtida, men bare en liten del.

Ramstad hadde brukt en vesentlig del av stipendtida si til feltarbeid og forstudier, og skrivearbeidet var så vidt påbegynt da det skriftlige materialet ble innkrevet.

Materialet var «løsrevne» notater og utgjorde bare en liten del av arbeidet hans. Disse notatene var videre ingen redegjørelse for utenforstående og ga ingen helhetlig framstilling av prosjektet som var i gang. Men skrevet til støtte for hans eget forskningsarbeid.

Det sier seg jo selv at de komiteemedlemmene som ikke kjente Ramstads arbeid på forhånd, neppe kunne løsedden oppgaven de var satt til, nemlig å gi en helhetlig vurdering av arbeidet hans. Bedømmelseskomiteen uttaler seg altså bare om, og på grunnlag av en liten del av Ramstads arbeid. Men komiteen gjør også andre alvorlige feil.

Feilene som bedømmelseskomiteens innstilling inneholdt

Den stillingen som Ramstad ble ansatt i som stipendiat, representerte en sammensetning av tradisjonelle ulike disipliner. Hensikten var å utvikle et nytt fag, fiskerifagøkonomi.

Ramstad ble ansett som kompetent for denne stillingen. Det er da urimelig at komiteemedlemmene overså dette grunnlaget han var ansatt på. Av to av komiteemedlemmene ble han henholdsvis vurdert som sosiolog og sosialøkonom, på tross av stillingens tverrfaglighet. Dette representerte brudd på arbeidsavtalen til Ramstad.

I innstillingen fra komiteen delte den seg i tre i synet på saken, og konklusjonene ble: Ei klar anbefaling om fornyelse (veileder Meløe), en i tvil (Hallenstadt) og en negativ (Hannesson). Utifra de feil Hallenstadt og Hannesson gjorde seg skyldig i, er man nødt til å se bort i fra deres uttalelser. Til tross for det forkastelige opplegget med bedømmelseskomite, står det likevel tilbake ei klar anbefaling.

Styret hadde altså ikke saklig grunnlag for å avslå stipendforlengelse. Grunnlaget for styrets vedtak er sviktende og Ramstad må få igjen stillinga si.

Disdiskriminerende behandling

Ramstad hadde visse vanskeligheter med å etablere veileder-

Enstemmig allmøte for stipendiatene:

«Et klart overgrep — brudd med sedvane og praksis. Gir utrygge arbeidsforhold for stipendiatene»

forhold en periode. Bl.a. var en professor som av aktuell som veileder tydelig negativ, sannsynligvis fordi han kjente til at Ramstad ville arbeide ut fra et marxistisk perspektiv og var kritisk til den retningen professoren arbeidet innen.

Imidlertid løste Veilederspørsmålet seg, men ble likevel brukt som argument for å anvende bedømmelseskomite. Som redegjort for, kom den overrullende komiteehandling til å fungere diskriminerende overfor Ramstad. Og de feil komiteen gjør er så alvorlig at komiteen faglige vurdering som helhet må anses som forfeilet. I forbindelse med komiteoppsettet leverte NTL ved Universitetet inn en formell, skriftlig klage over at Fiskerifagstyret, som ble den faglige innstillende instans, gjorde vedtak om at bedømmelseskomiteer skulle anvendes ved stipendfornyelser. Denne klagen har Administrasjonen og rektor gjort alt for å forpurre behandlingen av både i Fiskerifagstyret og universitetsstyret. NTL har brakt saken inn for LO's Juridiske kontor og den vil bli tatt opp med Justus- og Kirke og undervisningsdepartementet med det første. (Se artikkel annet sted i avisa.)

Drakamp og kompromiss i styret

For å få til et flertall for avslag på søknaden måtte motstanderne få saken utsatt to ganger. Styrets sammensetning ble i denne tiden endret. Og det er klarlagt at det i allfall på ett av de to møtene var flertall for fornyelse. Sannsynligvis når det flertall for forlengelse på begge møtene. På det tredje møtet den 4. september 1975 var det nødvendige flertall etablert og saken ble satt opp til realitetsbehandling. Fortsatt var det imidlertid så mange som var betenkt på å følge Holt og Haulis politikk med å fjerne Ramstad at et kompromiss var nødvendig. Dette gikk ut på at Ramstad skulle gis et halvt års angstestilling og at hans tverrfaglige stilling skulle utlyses på nytt, altså ikke omgjøres.

Brudd på vedtak, stillingen omgjøres

Da tida for utlysning kom omgjorde styreflertallet likevel stillinga til ei rein økonomistilling. Ramstad protesterte korrekt på dette, men styret avviste protesten. Det modifiserte imidlertid stilling slik at både økonomi og samfunnsfag skulle vurderes, men oppnevner bar to økonomer til bedømmelseskomi-

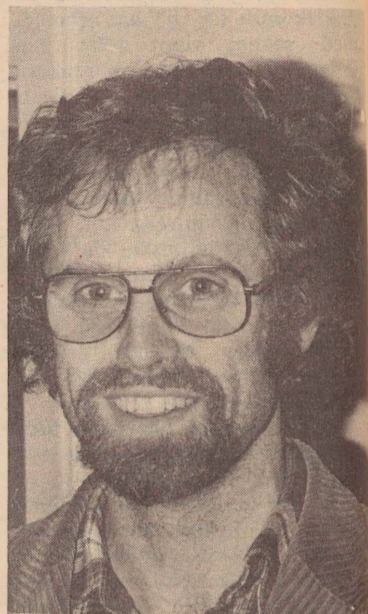
teen. Disse får ikke tilsendt styrets vedtak om endring av betenkningen og vurderer søkerne utelukkende fra økonomisk utvinkel. Protester over bedømmelsen fra to av søkerne, overses totalt. Det blir ikke gjort noen bedømmelse av samfunnsfaglige arbeider, slik vedtaket foreskrev. En siviløkonom, uten vitenskapelig produksjon, tilsettes

Forslag til oppklarende til tak avvist. Styret ville heller ikke begrunne sitt vedtak

Det vel få, om overhode noen, som har fått kjennskap til framgangsmåten ved bedømmelsen av Ramstad som ikke har fått inntrykk av det den hadde betenkelige sider, é sider som det var grunn til å klarlegge. Når styret mot vanlig praksis, avslår en velbegrunnet anmodning fra Ramstad om å få klarlagt forholdene nærmere, så er dette meget utrykkelig. Likeledes er det opprørende at styret også avslå å gi Ramstad noen begrunnelse for vedtaket. Dette gjorde det selvstake indvarene av Ramstad å ivareta sine interesser. Først gjennom Sivilombudsmannens behandling har Ramstad fått begrunnelse for styrets standpunkt og blitt istand til å kritisere disse. Vi skylder å føye til at styret er forpliktet til å besvare Sivilombudsmannens spørsmål.

Usaklig oppsigelse - pga. manglende innsikt eller politiske motiver?

Etter ett års kamp klarte altså Haugli/Holt & Co. bla. ved bruk av metoder som overrulling med diskriminerende bedømmelse, tilsidesettelse av regelverk, forvaltningslov, sedvane og praksis, forskjellsbehandling, usaklighet og brudd på egne vedtak, å frata Ramstad stillingen. Man spør seg uvilkårlig: Kan dette bare bero på manglende innsikt? Forstår ikke de vitenskapelige ansatte i styret at en forskningsprosess ikke kan bedømmes ut fra tilfeldig foreliggende, isolerte notater, tilleggsinformasjon? Styremedlemmet professor Asmund Strømmes ble av Ramstad framfremt med dette vitenskapelig-metodiske poenget og måtte si seg enig i at framgangsmåten var uholdbar! Han har gitt uttrykk for at dette skulle være et helt nytt synspunkt, men saken er at argumentet er klart presentert i Ramstads klage som var innlevert over et år tidligere. En del av forklaringen på Strømmes sitt inntrykk er nok at Ramstads klage ved behandlingen i styret i juni 76 bare kort ble resymert av rektor. Det er derfor

Helge Ramstad

klart at endel av styrets medlemmer ikke har satt seg grundig inn i saken. Dette er en alvorlig feil, men det er enda alvorligere at styret, når det er blitt klar over feilen ikke straks korrigerer den feil som er begått. Professor Jakob Meløe, har etterpå skapt kritisert framgangsmåten med komitebedømmelse og sin egen medvirkning i den. Meløe har seinere gitt viktige bidrag til oppklaring av saken, bla. i forbindelse med Tingets behandling av spørsmålet om hvilken stipendiatordning universitetet hadde. Slikt står det respekt av. I en uttalelse om saken erklærer Meløe at han finner at Ramstad har bevist at den isolerte bedømmelsen av skriftlige arbeider medfører forskjellsbehandling og umuliggjør reell vurdering. I sin sluttkommentar skriver Meløe: «det urimelige, og umulige, i prosedyren trer nu frem med en klarhet som neppe kan ha vært til stede da prosessen ble satt i gang (ellers kunne den ikke ha blitt satt i gang). Derfor ser jeg universitetsstyrets forsatte godkjennelse av prosedyren som langt grovere enn den godkjennelse som lå i styrets opprinnelige vedtak om å nekte .. stipendforlengelse.»

Like tydelig som det er at det fins personer både innen og utenfor styret som ikke har hatt klar forståelse av de saklige forhold er det at personer som direktøren og rektor Holt har latt uttenomfaglige forhold være avgjørende, altså usaklige forhold. Som styremedlem og sekretær i NTL har Ramstad arbeidet aktivt med å bygge opp ei fagforening ved universitetet og har ført mange kamper for medlemmenes interesser mot direktøren og høyresida ved universitetet generelt. Haugli/Holt & Co har åpenbart ønsket å fjerne en politisk motstander. Helge Ramstad er ikke bare usaklig oppsagt, han er politisk oppsagt og et eksempel på yrkesforbud ved Universitetet i Tromsø.

Vi er enig med Ramstad i at en slik usaklig oppsigelse, et slikt overgrep, skader universitetets renome både som vitenskapelig og demokratisk institusjon. Det dreier seg også om et angrep på den tradisjonelle stipendiatordninga i Norge og representerer at en dypt urettferdig behandling av en enkeltperson. Dette bør ingen ansatte ved universitetet finne seg i, enten de er studenter, ikkevitenskapelige eller vitenskapelige ansatte. Uansett hva som måtte bli Sivilombudsmannens standpunkt, - Helge Ramstad må få sin stilling tilbake. Redaksjonen